

CENTRUL DE SCAFANDRI

25 DE ANI



MARINA ROMÂNĂ

Revistă editată de Statul Major al Forțelor Navale

Anul XII Nr. 8 (82) SEPTEMBRIE 2001



SUMAR

MARINA ROMÂNĂ

Revistă editată de Statul Major al Forțelor Navale
Anul XII Nr. 8 (82) SEPTEMBRIE 2001

Redactor-șef:

Căpitan-comandor ANANIE GAGNIUC

Secretar de redacție:

Maior COSTEL SUSANU

Redactori:

BOGDAN DINU

Locotenent ing. MUGUR CRÎNGAȘU

Corector: FLOARE BRÂNZĂ

Fotoreporter: VALENTINA CIUCU

ADRESA REDACȚIEI

Cercul Militar Constanța

Str. Traian nr. 29



041 - 618127 (redactor-șef)

041 - 615700/0238 (redacția)

041 - 550677 (fax)

e-mail: marina_romana@yahoo.com

NORME DE COLABORARE

Cititorii pot trimite pe adresa redacției texte și fotografii care se încadrează în tematica revistei.

Manuscrisele nu se înapoiază.

Răspunderea juridică pentru conținutul articolelor publicate aparține în exclusivitate autorilor, conform art. 206 CP.

COPYRIGHT

Este autorizată orice reproducere cu condiția specificării sursei.

DIFUZARE

Revista apare lunar cu excepția numărului comun ianuarie-februarie.

Se difuzează în județele Constanța și Tulcea prin rețea **Cuget Liber** și în unități militare.

Ediția s-a încheiat la 7 septembrie 2001.

ISSN 1222-9423

B-95001

Tipar și tehnoredactare computerizată



Constanța

Str. I. C. Brătianu nr. 5

Telefon: 041 - 582130; 582125

Fax: 041 - 619524

Tehnoredactor: Mariana Băcioiu

COPERTA I: Scufundare la mare adâncime

Foto: MM cls 1 Soare Bonea

COPERTA IV: Periplu filoteric Odiseea 2001

Autor: locotenent-comandor Marian Moșneagu

Pret: 15.100 lei



2 OBSERVATOR PE PUNTEA ETALON

File din jurnalul de bord al unui Tânăr matelot
Botezul marinăresc



3 Centrul de scafandri la moment aniversar 25 de ani de existență



6 ODISEEA 2001 (I)



10 Strategia reacției rapide de tip integrat a României la Marea Neagră



14 ALMA MATER Știri nipone



18 Prizonieri în cel de-al treilea Reich Valeriu Ionescu-Oituz Fotoreportaj de lagăr



22 ARSENAL NAVAL Vitalitatea navelor de luptă (II)



25 RESPIRAȚIA SPIRITUALĂ A MĂRII Muzeul Marinei Române • Armata și biserică • Evocări pe pânze



29 OASPEȚI AI FORTELOR NAVALE



EDITORIAL

SĂRBĂTORI ȘI ... SĂRBĂTORI

Maior Costel SUSANU

Toate instituțiile sunt (sau ar trebui să fie) preocupate de formarea și menținerea unei imagini favorabile în rândul opiniei publice, astfel încât să poată miza pe sprijinul populației în demersul îndeplinirii obiectivelor proprii. În acest scop, firmele (particulare, în special) alocă fonduri importante, angajează personal specializat și folosesc orice prilej pentru a-și transmite mesajele sau pentru a-și face publicitate.

Armata nu face excepție de la această regulă, cu toate că mijloacele folosite nu sunt întotdeauna aceleași, iar logistica și personalul sunt, de cele mai multe ori, insuficiente. Totuși, s-au făcut îmbunătățiri semnificative în această direcție și, cel puțin din punct de vedere conceptual, tema imaginii armatei este tratată cu importanță cuvenită.

În acest context, sărbătorile militare reprezintă momente importante, argumente la îndemână pentru toți cei care se ocupă de imaginea instituției de a scoate în evidență, pe lângă semnificația efectivă a momentului și elementele generale care individualizează armata în conștiința populației: ordine, disciplină, patriotism, competență, responsabilitate.

Dacă ne referim la exemplul cel mai apropiat din punct de vedere temporal și al semnificației locale – Ziua Marinei – putem afirma că anul acesta s-au făcut progrese notabile, atât în ceea ce privește organizarea efectivă a evenimentului cât și receptarea pozitivă din partea populației. Nu este exclusiv opinia noastră, care poate fi suspectată de subjectivism, ci este expresia aproape unanimă a mass-media, publicului și personalităților care au participat la manifestări. Astfel, toți cei care au fost implicați anul acesta în desfășurarea activităților dedicate Zilei Marinei merită felicitări pentru efortul, motivația și seriozitatea cu care au abordat sarcinile specifice.

În cazul particular al Forțelor Navale, trebuie să precizăm, totuși, că Ziua Marinei are (sau ar trebui să aibă) aceeași semnificație pentru toți cei care au avut sau au legături profesionale sau sentimentale cu marina: amirali, ofițeri, maistri militari, subofițeri, salariați civili, militari angajați sau în termen, în activitate sau rezerviști. Nu vă putem oferi o imagine de ansamblu asupra modului în care personalul din marină și-a sărbătorit ziua, în afara cadrului formal, și sperăm că sunt complet izolate cele câteva răspunsuri de tipul „...de-abia am așteptat să plec, să beau o bere la Colonade...“.

Sărbătorile militare pot fi, de asemenea, un foarte bun prilej de întărire a relațiilor interumane, de creștere a coeziunii echipajelor și colectivelor profesionale și sperăm că aceste momente sunt folosite ca atare de comandanții de la toate



eșaloanele. Salutăm și apreciem în acest sens inițiativa locotenent-comandorului Marian Săvulescu, comandantul dragorului maritim 30 care, cu un efort nu prea mare, a reușit să creeze un moment special și memorabil pentru echipajul său cu ocazia Zilei Marinei. Unul dintre protagonisti detaliază acest subiect în rubrica noastră „Observator pe puntea etalon“.

Anul acesta, ca și în alți ani, am avut sentimentul neplăcut să vedem mulți marinari pensionari „fortând“ cordoanele de jandarmi în căutarea unei poziții mai avantajoase sau inventând explicații pentru întrebările „tăioase“ ale nepoților sau nevestelor, care încă mai cred că statutul de (fost) marină este important, cel puțin de Ziua Marinei.

Pentru majoritatea rezerviștilor aceste momente capătă o semnificație specială și problema ar trebui tratată cu mai mare atenție. Soluții există și nu sunt deloc costisitoare. Numai un exemplu: una dintre navele pe care are acces publicul să fie rezervată exclusiv marinilor pensionari, acest lucru fiind precizat și mediatizat din timp. Nu este mult, dar poate fi un semnal că nu este în interesul instituției să inducă, fie și numai pentru o zi, sentimentul „abandonării“ celor care au fost și sunt cu sufletul alături de marină.



File din jurnalul de bord al unui Tânăr matelot

BOTEZUL MARINĂRESC

Soldat Stelian STEFAN

In corporat în luna iunie 2001, după ce am parcurs prima etapă pregătitoare în Centrul de instrucție organizat la Mangalia, am ajuns vineri, 10 august, la navă. Crescut fiind la malul mării am văzut, cu diferite ocazii, nave aparținând Forțelor Navale, dar acum era pentru prima oară când le puteam „atinge”.

După ce am ajuns pe „DANĂ“ (un cuvânt care avea o cu totul altă semnificație pentru mine, până acum), am fost repartizați pe nave. Împreună cu alți șapte colegi am urcat pe dragorul maritim 30, „Sublocotenent ALEXANDRU AXENTE“, nava comandant a Secției dragoare maritime. Aici ne-au întâmpinat comandanțul navei, locotenent-comandor Marin Săvulescu, ofițerul secund, căpitan ing. Alecu Toma și șeful de echipaj, maistrul militar cls. 3 Vasilică-Nicușor Stanciu.

Evenimentele au început să se perinde prin fața noastră cu mare repeziciune: inventarierea bunurilor, predarea armamentului, repartizarea pe cazărmii, „cușete“ (ce-s astea, Doamne?), chesoane și săli de mese. Comandanțul ne anunță funcțiile pe care am fost repartizați și iată-mă ajuns motorist la navă. Un control medical sumar, îmbăiere – să dăm jos nădușeala de infanteriști - și să trecem la prima lecție la bordul navei: „reguli de comportare la bord“ – cu m.a.c. Sorin Tudoroiu. Semnale cu sifleea, soneria, clopotul... Așa s-a încheiat prima zi la bordul navei unde, probabil, îmi voi satisface stagiu militar.

Marți, 14 august, ora 07.30. Nava execută ieșire pe mare în vederea participării la activitățile prilejuite de sărbătorirea Zilei Marinei Române. La ora 09.30 începe antrenamentul. Văd pentru prima oară nave pe care cei mai mari, fruntașii Mihai Bretea și Nicușor Condurache le numeau „fregată“, „vepereu“, „torpilor“, „corvetă“... Spectaculos! Degajând forță și putere trec „Mig“-urile 29 și elicopterele „PUMA“, jos, aproape de luciul apei. Zbârnăitul sonerilor mă trezesc la realitate. „Continuarea programului...“. Sunt de serviciu la bucătărie.

Miercuri, 15 august, ora 09.30. Aliniati la front așteptăm începerea ceremonialului. De pe navă se vede altfel. Forță pe cheu și pe navele din dispozitiv. Fanfara intonează marșul de întâmpinare. Garda de onoare prezintă onorul. Șeful Statului Major al Forțelor Navale,

viceamiral dr. Traian Atanasiu, trece navele în revistă. „Bună ziua!“ „Să trăiți!“ Parada navelor a început. Deja programul îl cunoaștem de la antrenamentul din ziua precedentă. Răpăitul mitralierelor m-au trezit din moleșeala care mă cuprinsese. „Mig“-ul 29 a făcut patru treceri pe deasupra navelor din dispozitiv, iar navele au executat foc asupra „țintei“...

Parada s-a sfârșit. Trecem la programul de la navă. La ora 12.30 se transmite prin stație: „Adunarea militariilor de ciclul I la pupa, ținuta la bustul gol și pantaloni scurți!“. Oare ce corvoadă ne mai așteaptă? Aici avem parte de o surpriză: noi, ultimii veniți la bord primim Botezul marinăresc. În rolul lui Neptun, maistrul militar cls. 2 George Chircu ne face apel și ne amintește fiecăruiu funcția pe care am fost încadrați la bordul navei. Cele două ajutoare ale sale, șeful de echipaj și timonierul navei, m.a.c. Ion Croitoru, ne asează, rând pe rând, pe „scaunul bărbierului“ și ne bărbieresc (fără voia noastră), folosind instrumente clasice (pămătuf, brici), dar de dimensiuni uriașe. Imediat a apărut bucătarul navei, m.a.c. Ionel Antonoae, cu un platou cu cornulete calde și rumene, care aveau o umplutură pe care nu am reușit să o identific. Bătaia cu apa, folosind furtunile de incendiu, a încheiat activitatea din miezul zilei. După îmbăiere și schimbarea hainelor, comandanțul a adunat echipajul și ne-a înmânat „Certificatul de botez“.

Seara, la ora 21.00, s-a aprins pavoazul electric pe toate navele din jur. Multă lumină s-a făcut pe navă și în imediata apropiere a acesteia. Până la urmă munca noastră de aproape trei ore sub comanda maistrului militar cl. III Cristian-Marian Spilcea la montarea celor 250 de becuri a dat rezultate. Uitându-mă la vecini am constatat că dragorul maritim 30 era cel mai puternic luminat.

Târziu, în noapte, am văzut focurile de artificii din portul Tomis. Știam de la prietenii mei de acasă că formația „Iris“ urma să susțină un concert în Constanța, de Ziua Marinei. Dincolo de dig se profilau alte trei siluete luminate – Dragoarele maritime 24 și 29 și dragorul de bază 13.

Așa am primit botezul mării și din câte am aflat de la cei mai mari suntem abia la început. Dragorul maritim 30, nava comandanțul a unității de dragoare, cu cele mai multe zile de ieșire pe mare și misiuni îndeplinite în anul 2001, urmează să execute o altă misiune la începutul lui septembrie.

Sunt ceva anume, poate un sentiment de mândrie că am sansa să mi satisfac stagiu militar pe o navă operativă a Marinei Militare!



CENTRUL DE SCAFANDRI LA MOMENT ANIVERSAR 25 DE ANI DE EXISTENȚĂ

1 octombrie – ZIUA SCAFANDRULUI

Reuniți în spiritul păstrării bunelor tradiții pe care le-au dobândit de-a lungul timpului, scafandrii militari vor sărbători la 1 octombrie a.c. împlinirea a 25 de ani de la înființarea primului Centru de Scafandri deminori și pentru lucrări în folosul marinei militare din România.



Foto MM ds.1 Soare Bonea

Locotenent ing. Mugur CRÎNGAŞU

SCURT ISTORIC

Acvitatea scafandrilor militari a început în anul 1975 în portul militar Mangalia și are o istorie complexă. Acțiunile de scufundare execuțiate până în prezent, deloc lipsite de risc, au adus Centrului de Scafandri respectul de care se bucură astăzi și, pe bună dreptate, scafandrii militari reprezintă o categorie de elită a Statului Major al Forțelor Navale.

Bazele actualului Centru de Scafandri au fost puse în perioada 1979-1980, în colaborare cu marina franceză, activitate coordonată și realizată cu sprijnul unei firme de top la acea vreme, care reprezenta principalul furnizor de echipamente de scufundare pe plan internațional. De fapt, acesta este momentul pe care scafandrii îl consideră ca fiind începutul modernizării activităților de scufundare. În decursul timpului unitatea a suferit o serie de transformări și modernizări: constituirea

suportului logistic necesar prin introducerea în folosință a primelor două nave pentru scafandri de mare adâncime („GRIGORE ANTIPĂ” și „EMIL RACOVITĂ”); trecerea la perfectionarea specializării scafandrilor; apariția scafandrilor de incursiune și de cercetare, scafandrilor deminori și de salvare la mare adâncime.

Incepând cu anul 1989, continuând apoi în anul 2000 și chiar în acest an, structura Centrului de Scafandri s-a modificat în sensul modernizării unității și subunităților din punct de vedere structural, prin reduceri de personal pe categorii conform cerințelor pe care Ministerul Apărării Naționale s-a angajat să le respecte pe plan internațional în vederea aderării României la NATO.

ACTIVITATE DINAMICĂ ȘI CONDUCERE FLEXIBILĂ

Centrul de Scafandri este unitate direct subordonată Statului Major al Forțelor Navale, dar, în anumite

situării, poate îndeplini misiuni date de Statul Major General, în special, cele de cercetare în dispozitivul inamic. Dinamica este o caracteristică fundamentală în procesul coordonării și conducerii activităților pentru că și problematica acțiunilor executate de scafandri se realizează într-un ritm accelerat. Astfel, structura de comandă trebuie să fie flexibilă, să poată lua decizii juste în timp foarte scurt, fără să pună în pericol siguranța sau viața scafandrilor.

Misiunile ce revin Centrului de Scafandri sunt din ce în ce mai complexe, dat fiind faptul că este singura instituție abilitată la nivel național să pregătească și să breveteze scafandri în folosul tuturor categoriilor de forțe ale Ministerului Apărării Naționale și ale celoralte elemente ale sistemului național de apărare. De asemenea, există atribuții clare pe linia respectării condițiilor de protecție a activităților de scufundare care trebuie să fie impuse tuturor agenților economici, români sau străini, care acționează pe teritoriul României.

Pentru a realiza o imagine completă



25 ANI – CENTRUL DE SCAFANDRI – 25 ANI

asupra activităților care se execută în cadrul Centrului de Scafandri, comandantul acestei instituții, comandor **Constantin Bengheș**, ne-



a declarat: „Au fost momente de tristețe atunci când, la aplicarea noilor state de încadrare, ne-am despărțit de oameni apropiati

cu care am lucrat peste 20 de ani, dar am încercat să faciliteză transmiterea experienței acestora către cei mai tineri. În general, noua încadrare este mulțumitoare, aceasta fiind de fapt expresia concepției statului major al Centrului de Scafandri. Pregătirea profesională a scafandrilor și a celorlalte categorii de personal care asigură buna funcționare a activităților noastre este la nivelul cerințelor pe care noi le-am propus și la nivelul ordinelor primite în etapa actuală. Dotarea tehnică se află în continuă modernizare, ținând cont de faptul că avem în derulare două programe, avizate de Statul Major General, pentru ca remorcherul „GROZAVUL” și nava „GRIGORE ANTIPA” să fie la sfârșitul acestui an la nivelul standardelor NATO. Susținem și un proces de reînnoire a echipamentelor de scufundare, utilizând surse extrabugetare, practic fonduri obținute de către personalul nostru din lucrări cu terțe persoane. Noi am „pus un

piciu” în structurile NATO datorită faptului că, din anul 1995, am fost acceptați cu drept de vot în comisia de standardizare a dotării și pregătirii scafandrilor din statele partenere și prin aplicarea, din acest an, a unor părți din legislația vestică de specialitate, inclusiv în domeniul achiziției. De asemenea, avem sarcini foarte importante în ceea ce privește ridicarea gradului de interoperabilitate cu celelalte forțe similare.“

Planul de colaborare internațională este foarte încărcat și sunt multe de făcut în perioada imediat următoare. Anual, scafandrii participă la 1-2 ședințe privind standardizarea dotării și pregătirii în cadrul comandamentului întrunit la Bruxelles, organizează și conduc exerciții în comun cu subunități și unități aparținând altor state. Anul acesta se va desfășura la Constanța aplicația „POSEIDON” împreună cu o navă specializată din organica U.S. Navy, cu mai multe grupe de scafandri de salvare la mare adâncime (sunt

aproximativ 35 de scafandri români brevetăți să lucreze cu aparatul de scufundare de proveniență americană). Scafandri români vor conduce în luna octombrie un exercițiu în comun cu subunități SEAL.

Referitor la programul zilei scafandrilor (1 octombrie), comandantul Centrului de Scafandri, comandor **Constantin Bengheș**, a precizat: „Vom organiza o activitate comemorativă prin care nu vom uita să-i amintim pe eroii pierduți în misiunile executate de-a lungul timpului, vom lansa primul brevet de



Exerciții de scufundare cu parteneri americani

scafandru cu valabilitate internațională pentru că în acest an am primit, de la o prestigioasă firmă germană în acest domeniu, clasificarea de calitate I.S.O. 9002 pe cele trei domenii de activitate: învățământ, prestări servicii și verificarea de calitate. De asemenea, vom lansa primul ecuson oficial și prima insignă de clasificare pe categoriile scafandrilor români. Nu vor lipsi exercițiile demonstrative. Cu această ocazie vreau să transmit tuturor scafandrilor, militari și civili, o urare la care eu personal țin foarte mult: **LA FIECARE INTRARE ÎN APĂ, VĂ DORESC O IEȘIRE ÎN SIGURANȚĂ!**





LABORATORUL HIPERBAR REALIZĂRI ȘI PERSPECTIVE

Locotenent Cătălin Ivan

Meseria de scafandru ar putea fi inclusă în categoria profesiilor extreme, presupunând o mare doză de risc. În orice armată, scafandrii reprezintă o categorie de elită. Cu o structură fizică de excepție și un psihic de oțel sunt caracterizați, printre altele, de o pregătire profesională deosebită. Pregătire care are în traseul ei, ca punct obligatoriu de trecere, Laboratorul Hiperbar de la Centrul de Scafandri Constanța, așa cum ne-a mărturisit comandorul (r) Dan Pața, fostul șef al Laboratorului:

"Cred că numai aici se poate forma un scafandru de mare adâncime, înțîndînd cont de complexitatea activităților de antrenare. Doar Laboratorul îi permite efectuarea simulată a unor scufundări la mare adâncime, până la 500 de metri, cum este cazul laboratorului nostru. În acest laborator se efectuează testarea scafandrilor din punct de vedere al aptitudinilor. O testare, o selecție și o pregătire suplimentară față de o testare de aparat și eventuale intervenții medicale care se pot efectua în cadrul acestui laborator."

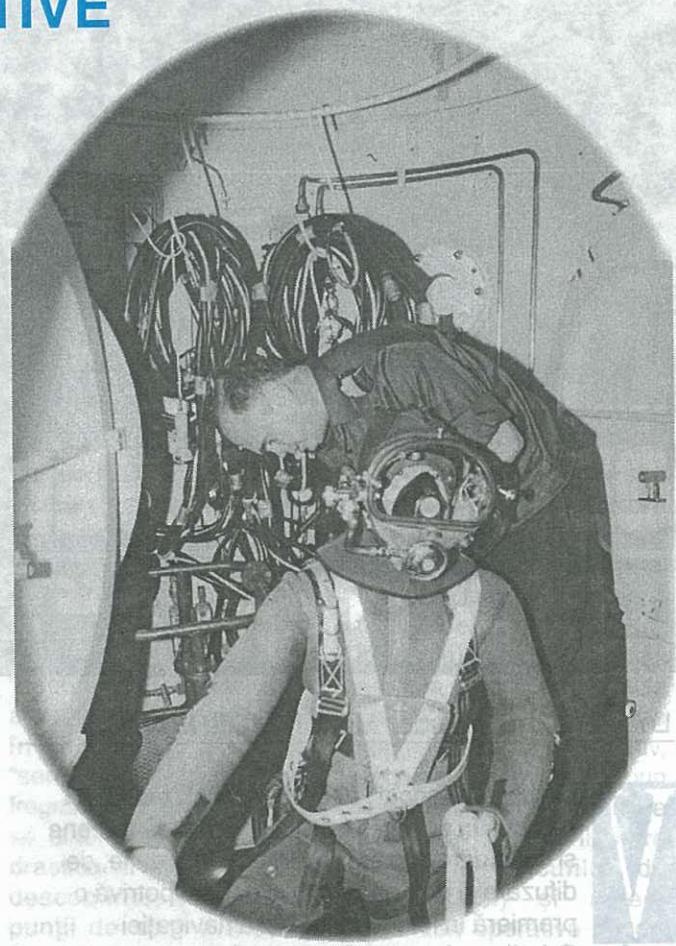
Acest laborator a fost înființat în 1978, în urma unei colaborări cu scafandrii de mare adâncime francezi. Ei au furnizat părții române documentația tehnică pentru adâncimi de până la 300 de metri. Cu toate acestea, specialiștii români au reușit, încă din 1984, perfeționarea tehnologiei și atingerea adâncimii de 500 de metri (a doua performanță în Europa).

"Aprecierea noastră și a celor ce ne-au vizitat, din țări NATO, partenere și nu numai, este că Forțele Navale se află în posesia celui mai bun și celui mai mare complex din estul Europei. Înțîndînd seama că aparatul are o vechime de 20 de ani, funcționează impeccabil", ne-a informat locotenent-comandorul Lucian Dumitru.

Activitățile de simulare de scufundări la Laboratorul Hiperbar sunt unele deosebit de complexe. Ca peste tot, OMUL este în centrul atenției și scafandrii supuși testelor în incinta hiperbarică sunt asistați de un colectiv de profesioniști care urmăresc ca toate să descurg așa cum trebuie. Nimic nu se desfășoară aici fără prezența personalului medical. Locotenent-colonelul Ion Marinescu, medicul șef al Centrului de Scafandri, a afirmat că *"responsabilitatea serviciului pe care-l conduc este de a asigura din punct de vedere medical activitatea de scufundare; în caz de accident de scufundare, să fim apărați să intervenim imediat pentru rezolvarea cazului respectiv."*

Pentru a valorifica la maxim astfel de ocazii, de altfel foarte costisoare, colectivul medical al Centrului de Scafandri nu a ratat nici de data aceasta prilejul de a face tatonări în domeniul atât de greoi al cercetării și înțîțifice. *"Urmărîm și o temă de cercetare medicală, modificările biologice sangvine la scafandrii aflați în saturăție, care respiră un amestec gazos, heliox, în condiții de hiperbarism prelungit. În acest sens, deja am făcut recolțări de probe sanguine, la suprafață, la începutul decompresiei și la jumătatea perioadei de decompresie, urmând ca ulterior, în funcție de rezultatele obținute, să tragem niște concluzii, toate acestea având drept scop depistarea factorilor care ar putea influența modificările activității de scufundare. Acesta nu este primul act de cercetare medicală. De ani buni de zile, în colaborare cu diferite instituții de cercetare, facultăți de medicină, desfășurăm activități de cercetare medicală"*, ne-a confirmat locotenent-colonel doctor Ion Marinescu.

Reforma organismului militar este un lucru necesar și benefic. Cu toate acestea, factorii de decizie nu trebuie să omită faptul că, de exemplu, pentru formarea unui scafandru de mare adâncime este obligatorie parcurgerea a șapte ani presărată cu stagii de pregătire și cursuri de specialitate. De asemenea, nu trebuie uitat că un ofițer ajunge să fie



brevetat ca scafandru de mare adâncime la gradul de căpitan, și că posibilitățile de avansare sunt extrem de reduse. Si ce le rămâne de făcut proaspătilor profesioniști? Să treacă în rezervă, cel târziu la limita stagiului în grad?! Aceleași dificultăți le întâmpină și conducerea Centrului de Scafandri, căci comandorul (r) Dan Pața, cel care a lucrat aproape douăzeci de ani în acest laborator, a trecut în rezervă, în virtutea raportului "grad-funcție", care nu-i mai permite să rămână pe o funcție inferioară gradului, conform ultimelor modificări la Legea 80 și la Ghidul Carierei Militare. Locotenent-comandorul Lucian Dumitru, care în ultimii trei ani a fost "ucenicul" șefului Laboratorului, a fost mutat pe o altă funcție, pentru că cea pe care era încadrat s-a desființat. Pe cea de șef al Laboratorului nu poate fi numit, conform același acte normative. Si astfel, Centrul a pierdut doi specialiști valorosi ai scufandrilor hiperbar... Cine va prelua ștafeta? Comandorul (r) Dan Pața ne-a declarat: *"De înlocuit, mă va înlocui cineva, dar calitatea și experiența pe care o au cei care au plecat nu o are încă nimeni și le va trebui o foarte lungă perioadă pentru a ajunge la calitatea de acum."*

Problema personalului nu este singura care îngreunează activitatea Laboratorului Hiperbar. Omniprezenta lipsă de fonduri se face simțită și aici. Astfel de activități presupun costuri foarte ridicate, deoarece se lucrează cu heliu importat. În viitorul apropiat, o instalație de recuperare a acestui gaz va micșora cu 25% cheltuielile. Să sperăm ca astfel de antrenamente vor fi atunci mai dese.

Se impune o atenție mai mare pentru scafandrii militari și specialiștii centrului, care, prinț-o măsură înțeleaptă, aplicabilă și în alte domenii, trebuie păstrați, acolo unde este cazul, chiar și ca specialiști civili.

ODISSEA
2001

Constanța, 4 iunie 2001

Brăila, 11 august 2001

ODISEEA NAVEI - ȘCOALĂ „CONSTANȚA”

Locotenent-comandor Marian MOȘNEAGU

Voiajul navei-școală „CONSTANȚA”, receptată ca navă în serviciul fraternității mediteraneene și considerată drept „o utilitate de creație, de difuzare și de transport”, a fost deopotrivă o premieră în istoria culturii și a navegației române. Odată cu plecarea din portul Constanța, pe 4 iunie a.c., „ODISEEA 2001”, această „utopie mediteraneană”, proiectată în urmă cu zece ani de exuberantul artist francez **Richard Martin**, directorul Teatrului Toursky din Marsilia și vicepreședinte al Institutului Internațional al Teatrului Mediteranean (I.I.T.M.), a devenit realitate, chiar dacă emoțiile au persistat până în ultima clipă, când nava și-a primit „rația” sa de combustibil. Capacitat pentru susținerea logistică a proiectului cultural internațional „ODISEEA 2001”, Statul Major al Forțelor Navale a încredințat echipajului comandat de căpitan-comandorul **Theodor Enache** misiunea dublă de a executa acest peripiu cultural, concomitent cu instruirea marinărească a celor 60 de studenți ai Academiei Navale „Mircea cel Bătrân”. Datorită „complicității” dintre Teatrul Toursky din Marsilia și Teatrul Bulandra din București, spectacolul „Les Ulysses”, genială punere în scenă a distinselui regizoare **Cătălina Buzoianu**, a poposit în 14 porturi din 8 state din spațiul mediteraneano-pontic, integrat astfel într-un grandios concert al artelor care a asociat teatrul altor multiple evenimente culturale: expoziții de fotografie, recitaluri de poezie contemporană, momente coregrafice, proiecții de filme documentare și artistice, spectacole folclorice, seri literare și lansări de carte, dezbatere, mese rotunde și.a.

Deși părea să se fi încheiat pe 11 august a.c., odată cu revenirea navei în portul Brăila, „ODISEEA 2001” continuă în plan mediatic și nu numai, imaginile video și miile de fotografii urmând să redea publicului adevărata dimensiune a acestei premiere.

Nava-școală „Constanța”, suportul acestei cruciade a păcii, a fost timp de 66 de zile scena celui mai mediatisat eveniment cultural al începutului de mileniu.



Richard Martin, inițiatorul și artizanul proiectului ODISEEA 2001 și Virgil Ogășanu, directorul de proiect pentru România



ODISEEA 2001

În decursul celor 618 ore și 21 minute de marș, nava a parcurs 6.816,6 mile marine, dintre care 3.713,6 mile marine ziua și 2.939 mile marine noaptea; 460,9 mile marine au fost străbătute în 37 ore și 10 minute în condiții hidrometeorologice grele, iar 164 mile marine au fost parcuse pe Dunărea Maritimă, între Sulina și Brăila și return; 179 ore și 53 de minute nava a staționat la ancoră, iar timp de 3 ore și 53 de minute s-a aflat în derivă. Dar, dincolo de statistica realizată de locotenentul **Neculai Tătaru**, comandanțul serviciului de luptă navigație, mărturie stau faptele care vor constitui subiectul serialului nostru.

De la profetii, la peripeții.

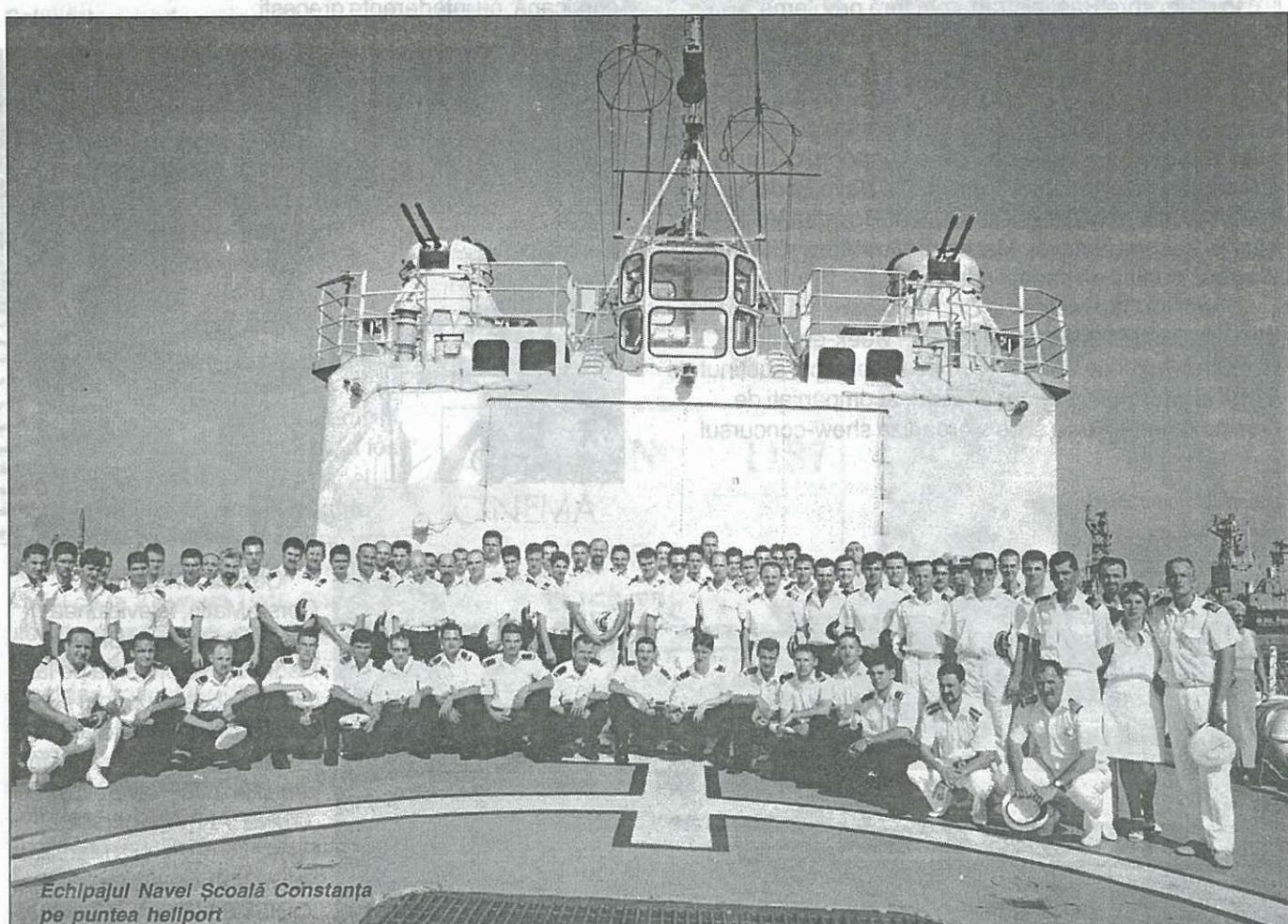
Coabitarea echipajului cu actorii români și francezi a fost marcată de peripeții încă din prima zi a voiajului. Acest „vas de război plin de profetii“, cum plastic a fost etichetată „Constanța“ de însuși Zeus, în persoana maestrului **Virgil Ogășanu**, a fost întâmpinat din start de o mare ostilă. Această „atitudine“ a fost pusă de hâtri pe seama femeilor prezente în număr mare la bord, precum și a „nebotezaților“. De altfel, nici nu ieșisem bine din apele teritoriale ale României, când ofițerul radiotelegrafist **Bogdan Ciorbaru** a recepționat prin NAVTEX un avertisment meteo care să dovedită fi real.

După o rafală de ploaie care a spălat punțile proaspăt piturate într-un inconfundabil gri-oglindă, pasarea furtunii

Actorii Teatrului Bulandra în repetiție pentru „rolul“ ABANDONATI NAVALI



a fost reperată peste coama valurilor, prevestind tempesta care avea să atingă gradul 5-6, punând la grea încercare „echipajul Bulandra“ și, parțial, cadetii. Căpitanul dr. **Alina Duțu** s-a declarat cel mai fidel pacient al infirmeriei din babord pe care a patronat-o și, din cauza răului de mare, a sărit peste mesele de prânz și de seară. Luat de val, maestrul **Virgil Ogășanu** a uitat deschis robineții la chiuveta din cabină – apa fiind rationalizată pentru a ne ajunge până la Bastia, fapt pentru care a fost primul care „a intrat la apă“, împreună cu vecinii de cabină sinistrați.



Echipajul Navel Școală Constanța
pe punctul heliport



ODISEEA 2001

Supersticioasă, **Simona Hodoș**, atașatul de presă al Teatrului Bulandra, cea care a dăruit echipajului icoana Sfintei Marii, sfîntită cu prilejul slujbei de binecuvântare oficiate la bord, înaintea plecării, de preotul militar **Emil Munteanu**, n-a ezitat să stropească schimbarea „prefixului” cu șampanie și, mai ales, să se lase depoziată de podoaba capilară – la zero – de nea **Nelu Lighici**, frizerul navei. Una peste alta, prima noapte pe mare a trecut doar cu primele spărturi de veselă și „armări” prelungite ale cușetelor de către neinițiați.

După tranzitarea Mării Marmara și a stâmilor Bosfor și Dardanele, miturile Mediteranei, devenită ad-hoc Mare Nostrum, transpar din voalurile valurilor de cerneală și dintre culmile stâncoase ale zecilor de insule pe lângă care trecem cu indiferență, ostentativ afișată de unii, ca a unor călători de cursă lungă.

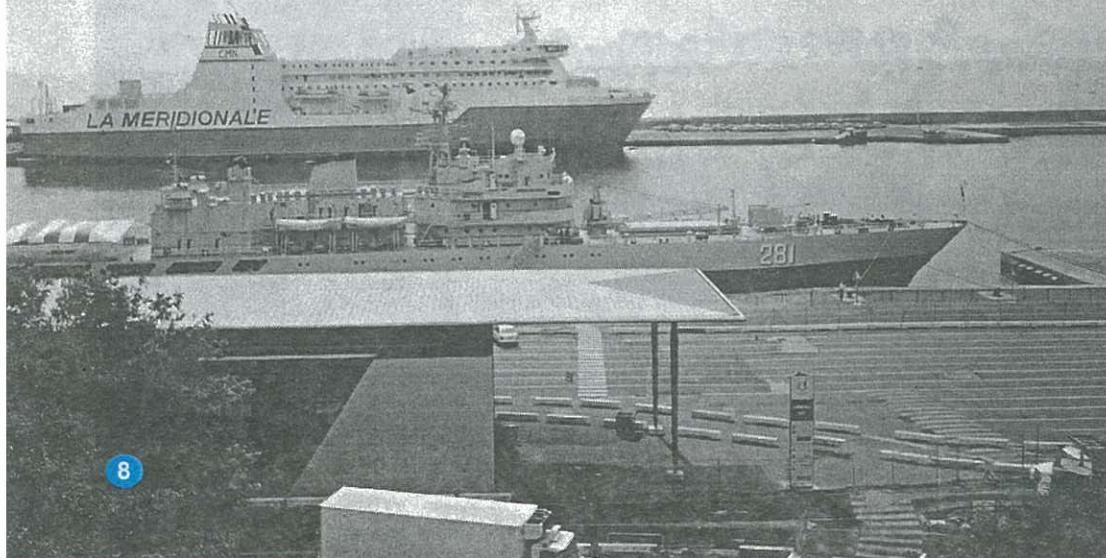
În timp ce un grup de actrițe face repetiție pe punctea heliport sub exigenta coordonare a coregrafei **Mollie Lehberger**, cei 20 de cadeți selecționați pe bază de voluntariat de percuționistul **Jean Tsakeng**, supranumit Bami, și **Jean Marie Bergey**, exponentii Asociației Culturale Le Dara, își vopsesc în gri butoaiile goale de ulei din hangar.

Apariția primului număr al foii volante „Constanța”, ziar de croazieră lansat de subsemnatul cu complicitatea colegului de cabină **Doru Iordache**, reporter special al cotidianului național „Independent”, aduce noi subiecte... mondene în dezbaterea publicului cosmopolit de la bord.

În drum spre Bastia străbătem fără probleme deosebite Marea Egee, Marea Ionică și Marea Tireniană, având siguranța marșului garantată prin prezența pe punctea de comandă a comandorului **Cornelius Sporis**, șeful Școlii de Scafandri din cadrul Centrului de Scafandri și pasionat radioamator, căpitan-comandorul **Dorin Stănescu**, comandantul Divizionului Nave Școală și șef de stat major al marșului, căpitanilor **Bogdan Vochiță**, ofițerul secund al navei, **Marinica Mustătea** și **Teodor Buglea**, dublați de cadrești stagiaři.

Depăşim Cap Maleas și Cap Matapan, brăzdăm strâmtoarea Messina astfel încât în week-end ne permitem luxul de a viziona un minispectacol susținut de **Virgil Ogășanu** și **Vanessa Radu**, acompaniați de **Dorina Crișan Rusu** și de a organiza show-concursul

NS Constanța în portul Bastia



MISTER ULISE, titlu adjudecat de studentul fruntaș **Marian Tomescu**.

Prima duminică petrecută pe mare a fost rezervată exclusiv toaletării amănunțite a navei și definitivării programului escalei la Bastia.

Acasă la Napoleon

Luni, 11 iunie a.c., la intrarea în Bastia, principalul centru comercial și industrial al Corsicii, am avut plăcuta surpriză să fim întâmpinați de c.l.c. **Radu Spătaru**, comandantul portului, unul dintre liderii mișcării locale pentru dobândirea de drepturi constituționale. La primul lor spectacol live, studenți percuționisti au atras atenția sutelor de excușoniști care se perindă pe insulă, aduși de cele peste 20 de pasageri care acostea zilnic la cheu. Pe timpul escalei, comandorul **Fănică Negrea**, acompaniat de căpitan-comandorii **Theodor Enache** și **Constantin Boruzi**, ultimul în postură de ofițer de legătură, efectuează vizite protocolare la autoritatea maritimă a insulei și respectiv Primărie, unde viceprimarul **Frances Riolacci**, delegatul cu afaceri culturale, se dovedește o găză deosebit de amabilă.

Concomitent, actorii români și francezi sunt oaspetii Universității din Corte, unde susțin un moment coregrafic și un rezumat scenic al spectacolului „Les Ulysses“. În replică, gazdele prezintă un recital de muzică tradițională corsicană, cu interferențe grecești.



Grupul de percuționisti format din studenți ai Academiei Navale la prima lor reprezentare publică în portul Bastia

Cotidianul local Corse-Matin, televiziunea France 3 Corse și Bleu Radio Corse prezintă pe larg ineditul acestui periplu cultural circummediteranean.

Miercuri, 13 iunie a.c., în jurul prânzului, nava-școală „CONSTANȚA” a părăsit Bastia cu destinația Marsilia, epicentrul periplului cultural „ODISEEA 2001”. (Va urma)



„CĂLĂTORIE SPRE ARMONIE ȘI LUMINĂ!“

**În exclusivitate pentru revista
MARINA ROMÂNĂ**
**Interviu cu actrița
DANIELA NANE**

„Mă bucur că am ocazia să mă scald în lumina și culorile Mediteranei“ - ne-a declarat la Marsilia actrița Daniela Nane, membru de onoare al echipajului navei-școală „Constanța“.

- Sunteți la Marsilia pentru o misiune culturală de excepție. Ce rol dețineți în cadrul spectacolului „Les Ulysses“?

- Joc două roluri, Eva și Circe. Eva este femeia primordială, Circe este celebră magiciană din insula Aacea care l-a cucerit cu farmecele sale pe Ulise.

- V-a surâs ideea acestui periplu?

- E o adevărată aventură și cred că pentru cei care savurează acest gen de manifestare culturală este într-adevăr un voiaj de excepție.

- Personal, agreeați aventura, pur și simplu, ca mod de viață?

- Nu-mi place să risc inutil, dar nici nu mă mulțumesc cu o existență rutinată. Cred că se pot împleti foarte frumos spiritul de aventură cu prudență.

- Sunteți la primul contact cu o navă militară. Vă place marea?

- Da. Mie îmi place foarte mult apa, chiar merg în Delta cât se poate de des, vara chiar de două ori pe lună în week-end. Peisajul ideal pentru mine include apa, fie că este vorba de un ochi de apă de munte, fie că este mare sau o apă curgătoare, în general. Apa mă liniștește. Este un decor natural care pentru mine are o semnificație aparte. Mă bucur că am ocazia să mă scald, metaforic vorbind, în lumină și în culorile Mediteranei care sunt fantastice: albastru ca cerneala sau gri-argintie sau verde ca smaraldul în Spania. Abia aştept să pot face comparație între aceste nuanțe și să mă bucur de tot ceea ce îmi poate oferi mai frumos natura în acest sezon estival.

- Cu ce ochi îi priviți pe marinari?

- În general, îmi place spiritul spartan pentru că acesta înseamnă, în accepțiunea mea, disciplină și fermitate.

- Cum vă simțiți la bord?

- Sper să mă obișnuiesc și cu zgomotul motoarelor, cu programul și cu difuzele. Vreau să mă odihnesc între



escale și să citesc. Am peste 20 de volume la mine.

- Ce alte proiecte aveți în plan profesional?

- În august, când mă voi întoarce în România, voi juca într-o coproducție româno-franceză, iar din toamnă sper că proiectele Teatrului Bulandra mă vor implica și pe mine. Joc acum la Bulandra în trei spectacole.

- De când faceți teatru?

- Am fost angajată în decembrie 1995, imediat după primirea celui de-al doilea premiu la interpretare pentru Emilia din „Patul lui Procust“, rolul meu de debut.

- Sunteți mulțumită de ceea ce faceți pe scenă?

- Bulandra este, subiectiv vorbind, cel mai bun teatru al țării, la concurență cred cu Teatrul Național. Drept dovadă, este singura instituție teatrală din România care face parte din Uniunea Teatrelor Europene. Mă simt excelent pe această scenă. La angajare, acum cinci ani, chiar mă întrebam dacă o să pot să mă încadrez în spiritul acestui teatru și dacă Lucia Sturdza Bulandra m-ar fi angajat atunci pe scenă sa.

- Un gând pentru marinarii „Constanței“?

- Haideți să ducem la capăt și o altă călătorie, aceea spre bunătate, spre armonie, spre lumină! Mare liniștiță și vânt din pupă!

Marsilia

15 iunie 2001

Foto: locotenent-comandor Marian Moșneagu

STRATEGIA REACȚIEI RAPIDE DE TIP INTEGRAT A ROMÂNIEI LA MAREA NEAGRĂ

General de brigadă (r)
GHEORGHE VĂDUVA
Centrul de Studii Strategice
de Securitate

SITUАІЯ ROMÂNIEI

După părerea noastră, România trebuie să aleagă între a avea un rol important în Marea Neagră și a nu-l avea. La drept vorbind, în condițiile concrete ale situației, nici nu cred că mai avem de ales. Volens, nolens, România trebuie să-și joace rolul ei foarte important în Marea Neagră. Pentru că: • Este o țară de 22 de milioane de oameni • Este o mare putere în ceea ce privește industria petrolieră și experiența acumulată în acest domeniu • Prospectivează, forează și exploatează zăcămintele de hidrocarburi din Marea Neagră • Este producătoare de utilaj petrolier performant • Dispune de cel mai mare și mai modern combinat de prelucrare a petrolierului din sud-vestul Europei, deși, datorită vremurilor și paradoxurilor de tot felul prin care trecem astăzi cu toții, nu prea știe ce să mai facă cu el • Se află la confluența dintre axa maritimă europeană și axa Dunării • Se află în spațiul vital al celor trei mari coridoare strategice, pe teritoriul ei trecând primele și cele mai importante rocade strategice, cele moldave • Marea Neagră reprezintă, pentru România, ca pentru oricare altă țară riverană, o poartă maritimă de ieșire spre lume. De aici, România poate ieși spre lume, atât prin Bosfor și Dardanele, cât și prin marele fluviu european – Dunărea – care, prin canalele Rin-Main și Dunăre-Rin, a devenit fluviu al cinci mări.

Iată doar câteva din numeroasele argumente care conduc la o concluzie foarte importantă și anume aceea că

România trebuie să trateze problemele Mării Negre într-un mod cu totul special. Într-un anume sens, o și face. Dar, după părerea noastră, suntem foarte departe de ceea ce poate și trebuie să devină țara noastră în acest spațiu atât de important pentru noi.

Ultimii ani nu ne-au fost defel favorabili. Flota comercială a fost distrusă, lucrările portuare au rămas aproape la stadiul la care se aflau înainte de 1989, șantierele navale caută să-și croiască cu greu un nou drum, flota de pescuit oceanic a dispărut și ea, ca și cum n-ar fi fost, toți își dau cu părere despre toate, dar nimic nu merge cum ar trebui. Încă de acum zece ani, imediat după 1990, unii au spus transaț că nu mai avem nevoie de submarini, să-l vindem o dată și să folosim în altă parte banii, plus comisioanele care ar fi apărut, alții s-au zbătut ca peștele pe uscat să demonstreze că, azi, în spațiul maritim, fără submarine și mijloace performante de cercetare și de supraveghere submarină, suntem orbi și extrem de vulnerabili. Unii ori înteles, alții nu.

Unii, de bună credință, s-or fi aplacat cu mult sărg asupra acestor adevăruri spuse de mulți marinari cu durere și încrâncenare, alții, probabil, nu vor fi știut cum să lovească mai bine în corpul atât de rănit al luptătorilor noștri de la mare, căi or mai fi rămas din căi or fi fost, fiindule absolut indiferent dacă se repetă sau nu tragediile vremurilor când ne-am tăiat monitoarele, distrugătoarele, submarinele și artilleria de coastă...

Unii dintre cei care se zbat pentru locul nostru sub soare, au scris că misiunea Forțelor Maritime ale României nu poate fi doar aceea de a apăra raionul maritim, de a sta

adică lipite de mal, ci aceea de a sluji interesele României pe mare. Atât cât se poate și așa cum se poate. Bineînțeles, nu distrugându-ne, mai exact autodistrugându-ne flota maritimă comercială, ci altfel. Adică apărând ce este al nostru și încercând să spunem și noi ce avem de spus. Filosofia măruntă a pătruns și la noi, ca și prin alte părți. Pe unii i-am auzit spunând în modul cel mai savant sau, dimpotrivă, cel mai umilitor cu puțință: „Fugi, dom'le de-aci! Cu trei bărcuțe vrei dumneata să ne fălim noi că suntem o putere maritimă?!”

În această brambureală de nedescris, există totuși câteva repere care mai fac încă posibilă, dacă nu navigația, atunci supraviețuirea.

Primul dintre acestea ar fi acela că suntem țară riverană.

Al doilea este că suntem legați de mare doar prin ceea ce ne-a mai rămas în urma dramelor prin care am trecut: fluviul Dunărea, mai exact, gurile stîrbite ale Dunării și ce a mai rămas din Pământul lui Dobrotici.

Gurile Dunării au fost râvnite de toți și toți au făcut ce s-a putut pentru a le scoate măcar parțial din exclusivitatea României, în timp ce Dobrogea este considerată singura verigă care lipsește pentru a se realiza corridorul slavilor de sud. Cineva spunea că Dobrogea este în pericol. Toată presa să-repezi asupra lui, dar ormul grăia un adevăr. Pericol nu înseamnă doar ceea ce se vede. Important este ceea ce nu se vede. Noi trebuie să punem totdeauna răul înainte și îmi permit să spun că nu avem dreptul să uităm lecția primului război mondial. Totul este în regulă până la primul foc de armă.

Și chiar dacă o să avem marele noroc să nu se mai tragă nici un foc de armă și planeta să viețuiască în bună pace, Marea Neagră nu va fi niciodată lipsită de riscuri, amenințări, provocări de tot felul, de la cele care țin de activitățile de comerț și transporturi, la cele care țin de regimul mării. Totdeauna, la o poartă, mai ales dacă este

maritimă, vine tot felul de lume.

Iată de ce considerăm că, pentru Marea Neagră și Dobrogea, trebuie avute în vedere, pe de o parte, modalități speciale de asigurare a securității și apărării și, pe de altă parte, măsuri concrete de reacție rapidă în situații-limită.

Acestea, după părerea noastră, trebuie să vizeze: ● Cunoașterea permanentă a situației din Marea Neagră și descoperirea la timp a amenințărilor și provocărilor de orice fel ● Intervenția rapidă la platforme și în zona obiectivelor de importanță strategică pentru România ● Intervenția rapidă pentru protecția navigației în cazul unor pericole ● Intervenția rapidă la gurile Dunării ● Intervenția rapidă în Delta ● Intervenția rapidă în spațiul Dobrogei, la obiectivele create aici și mai ales la lucrările de artă și la Centrala atomoelectrică ● Reacția rapidă la urgențe și în alte situații-limită.

Ei, bine, s-ar putea pune întrebarea: Ce legătură au toate acestea cu strategia?

Răspunsul este foarte simplu. Așa cum remarcă și șeful Statului Major General la seminarul organizat de Centrul de Studii Strategice de Securitate pe tema „Actualitate și perspectivă în reconstrucția organismului militar“, pentru noi, români, Dobrogea și marea înseamnă nivel strategic. Înseamnă strategie.

Toate aceste intervenții – și multe altele – în cazul Dobrogei și Mării Negre, care reprezintă zone vitale ale statului român, tîn de domeniul strategiei, atât în componenta de execuție, cât și în ceea ce privește concepția.

Astfel de intervenții, în spațiul maritim și dobrogean, chiar dacă sunt sau pot fi secvențiale și diferențiate, trebuie să se supună acelaiași concept care ține de integralitate.

Desigur, în condițiile în care ne aflăm noi azi, constituirea unei forțe de reacție rapidă pentru Dobrogea și spațiul maritim pare o fantezie. Să ne mai gândim, totuși. La urma urmei, nu numai constituirea efectivă a forței este importantă, ci important este și conceptul ca atare. Îl acceptăm sau nu-acceptăm. Indiferent că îl acceptăm sau nu, el trebuie analizat cu multă atenție. Cele petrecute în ultimii ani – cedarea unor teritorii Ucrainei, fără să ne ceară nimici acest lucru, discuțiile privind Insula Șerpilor și zona economică, precum și foarte numeroasele provocări, unele mai mărunte, altele mai substanțiale – ne îndreptătesc să reflectăm asupra acestui tip de strategie totală sau integrală, în care strategia acțiunilor de tip rapid integrate trebuie să ocupe un loc important. Spațiul nu permite o altfel de reacție. Pentru apărarea Dobrogei te pregătești o viață și totul se poate

Submarinul DELFINUL în docul uscat



Exercițiu al infanteriștilor marini români



consumă în câteva ore.

În Dobrogea și în spațiul maritim s-au desfășurat multe aplicații prin care s-a exersat acțiunea sau reacția de tip integrat a forțelor. Reacția de tip rapid integrat cere însă altceva. Cere suplete, modularitate, capacitate de a alcătuiri rapid gruparea de forțe de care este strictă nevoie. Or, cu diferențierile care se fac azi, cu tendințele divergente care încep să se manifeste în cadrul structurilor de reacție, este foarte greu de elaborat o concepție coerentă de reacție rapidă în spațiul maritim și de litoral.

Nu vin eu să ofer soluții. Eu știu doar că toate țările care au ieșire la mare își elaborează cu multă grijă componente de reacție rapidă în acest spațiu. Din fosta Forță de Acțiune Rapidă a Franței alcătuită din patru mari unități, una era de infanterie marină, iar forțele speciale, în special Grupul Hubert, dar nu numai el, sunt tratate ca adevărate bijuterii chiar și acum când, se știe, Franța nu mai are FAR, pentru că toată armata, profesionalizându-se, a devenit de reacție rapidă. Statele Unite, în 1972, au alcătuit Corpul de Infanterie Marină – cea mai bună mare unitate a americanilor – pentru a reacționa pe litoral și pe mare. În marina poloneză, navele de

desant ocupau odinioară un loc foarte important, și nici acum nu au unul neglijabil. Toate forțele maritime moderne din lume dispun de un sistem propriu de reacție (sau de acțiune) corespunzătoare din și în spațiul aerian.

Și chiar dacă nu trebuie să ne raportăm neapărat la toată lumea, mai ales la marea lume, care-și poate permite să aibă un buget militar pe anul 2000 de 252 miliarde dolari, problemele noastre nu sunt mai puțin importante ca ale lor. Ba, dimpotrivă, aş spune că sunt mult mai grave, întrucât, în situații-limită, pentru noi intervine categoric marea întrebare shakespeareană – a fi sau a nu fi.

Componenta navală poate cuprinde:

- Grupul de Nave Maritime de Intervenție Imediată, alcătuit din: submarin, distrugător, 2-3 fregate, 3-4 vedete torpiloare
- Grupul de elicoptere de la Tuzla (sau o parte din acesta)
- Grupul de Nave Fluviale de Intervenție Imediată, alcătuit din: 3 monitoare; 3-4 vedete rapide blindate; dragoare.

Componenta pentru Dobrogea poate fi constituită dintr-o brigadă mecanizată dislocată la Topraisar și Batalionul de Infanterie Marină dislocat la Babadag



(sau numai din Batalionul de Infanterie Marină și un batalion de infanterie mecanizat).

Adăugați la acestea, cercetarea prin radio, radiolocație și prin mijloace maritime, niște subunități antiteroriste, grupul de scafandri, precum și sprijinul rapid al aviației de cercetare și al celei de atac la sol și avem o imagine a unei posibile grupări care ar putea să pună în operă, căcăi pe hârtie, o strategie integrală de reacție rapidă în situații limită în acest spațiu de adâncă respirație mondială pentru România.

SITUAȚIA CELOR LALTE FORȚE DE REACȚIE RAPIDĂ DE TIP INTEGRAT LA MAREA NEAGRĂ

BULGARIA SI TURCIA

Turcia și Bulgaria dețin jumătate din litoralul Mării Negre. Turcia deține strâmtoarele Bosfor și Dardanele, iar în Bulgaria se află primele porturi importante după Istanbul, pe țărmul european: Burgas și Varna, puncte importante care ar putea constitui baze maritime NATO în această regiune, fără să-i deranjeze prea mult pe ruși.

A propus neoficial NATO să se creeze un Centru Operativ Maritim pentru Marea Neagră cu sediul la Burgas. Acesta ar putea fi finanțat de Alianță, în cadrul Parteneriatului pentru Pace, pentru ca, într-o perspectivă de 3-4 ani, dacă Bulgaria va fi integrată în NATO, să aparțină de drept Alianței. Acest centru va coordona eventualele Forțe Operative ce se pot constitui din țările riverane: Bulgaria, Turcia, Ucraina, Rusia, România, eventual Grecia și Italia. Aceste forțe ar avea ca responsabilități:

- supravegherea

Nava de debarcare bulgară ANTARES la Cooperative Partner '98



traficului maritim în zonă

- lupta împotriva traficului de droguri și de armament
- desfășurarea unor operații umanitare și de ajutor
- protejarea mării
- alte misiuni ce se vor stabili în consens.

Forțele Operative din Marea Neagră ar urma să colaboreze și să desfășoare exerciții de pregătire cu forțele NATO, în cadrul Parteneriatului pentru pace.

Inițiativa creării unei Forțe Multinaționale de Menținere a Păcii în Europa de Sud-Est este cât se poate de binevenită, ea asigurând creșterea gradului de credibilitate în primul rând pentru Bulgaria care a știut să profite de poziția sa geostrategică (pe direcția tracă, având frontiere comune cu Grecia și Turcia - țări NATO) și să propună cea mai bună soluție de amplasare a statului major al acestei Forțe, la Plovdiv, unde există cazarma Corpului 2 Armătă, reședința Corpului de Reacție Rapidă al Bulgariei (care, probabil, va face parte din această forță cu una din unitățile sale), precum și toată infrastructura necesară. În acest sens, la 26 septembrie 1998 a

fost semnat, la Skopje, Acordul de înființare a Forței Multinaționale de Menținere a Păcii în Sud-estul Europei (FMMP) de către Bulgaria, Albania, România, Grecia, F.R.I. Macedonia, sub tutela SUA. Turcia și Slovenia au participat ca observatori.

Cum este și normal, direcția principală de efort a conducerii de la Sofia o constituie răspunsul prompt, dar atent și echilibrat, la toate solicitările Statelor Unite. Îndeplinirea acestui obiectiv este facilitat și de actuala conjunctură în care SUA își concentrează atenția asupra Turciei (legat și de construirea conductei de petrol care va lega zona Baku de estul Mării Mediterane și de ținerea sub control a nordului Irakului) și, dincoace de strâmtori, asupra Bulgariei. Statele Unite fac acest lucru din mai multe motive:

- Bulgaria este o excelentă bază de unde SUA pot controla zonele tensionate din Balcani, având posibilitatea să intervină imediat și deosebit de eficient, inclusiv în cazul unui conflict major Turcia-Grecia
- Cunoșcând probabil situația din Bulgaria (care, necontrolată, poate deveni o sursă de crize) și aflându-se acolo, poate să descurajeze, prin simpla prezență, ori prin simpla anunțare a unui parteneriat strategic cu această țară, orice tendință de destabilizare din interior
- Poate exercita o supraveghere strategică cu mijloace radioelectrone, navale și aeronaționale a Mării Negre, contribuind astfel la menținerea stabilității în această zonă
- Prezența SUA și NATO în Bulgaria poate constitui o garanție pentru oricare investitor străin, american sau neamerican
- Bulgaria este suficient de departe de Federația Rusă pentru a nu se ridica obiecții majore din partea acesteia.

Exercițiu de debarcare al forțelor navale ale Turciei





Analizând lucrurile astfel, s-ar putea ca în viitor granița de est a NATO să fie Dunărea și nu Prutul.

FEDERAȚIA RUSĂ SI UCRAINA

În perioada 26 februarie – 1 martie 1998, președintele Leonid Kucima a efectuat prima sa vizită oficială în Federația Rusă, în urma unei temeinice pregătiri. Cu această ocazie a fost semnat „Acordul privind cooperarea economică dintre Federația Rusă și Ucraina, în perioada 1998-2007”, precum și o serie de protocoale anexă.

În opinia analiștilor, prin semnarea acestui document, s-a creat spațiul economic comun rusuo-ucrainean, iar în opinia președintelui Boris Elțin, „Rusia și Ucraina au depășit fază cea mai dificilă încă de anul trecut, cu ocazia semnării Tratatului de bază și a Acordului privind partajarea Flotei Mării Negre”.

De la începutul anului 1999, relațiile ucraineano-române au fost marcate de inițierea la Kiev a negocierilor dintre cele două părți, privind delimitarea granițelor maritime dintre cele două state și stabilirea zonelor economice exclusive. Potrivit înțelegerei, dacă problemele nu vor fi soluționate într-un termen de doi ani, atunci diferendul va fi transferat Curții Internaționale de Justiție de la Haga.

În acest caz, experții internaționali vor stabili dacă Insula Șerpilor din Marea Neagră, este o insulă sau o stâncă, iar în funcție de această definire se va face și delimitarea apelor teritoriale.

În ceea ce privește dispozitivul militar al Peninsulei Crimeea, acesta este format din componenta ucraineană (forțe militare terestre și aeronavale), și cea rusă, reprezentată de Flota Rusă din Marea Neagră.

Componenta Rusă

Principala bază maritimă a Flotei ruse este orașul Sevastopol, unde se află și Comandamentul acesteia și majoritatea navelor. În afară de Sevastopol rușii mai folosesc și baza maritimă Feodosia.

Având în vedere faptul că încă nu a fost definitivat procesul de partajare a Flotei Mării Negre, potrivit datelor avute la dispoziție, în prezent în dotarea Flotei ruse se află următoarele nave: 18 submarine, 7 crucișătoare, 29 fregate purtătoare de rachete, 18 nave antisubmarin, 14 nave purtătoare de rachete, 102 nave de patrulare de tonaj mediu, vedete purtătoare de rachete și vedete torpiloare, 74 nave dragoare, 29 nave pe pernă de aer (tonaj mediu), 25 nave desant, 150 nave auxiliare, nave cu destinații speciale (nave depozit, de reparații, tancuri de apă și combustibil).

Aviația maritimă din cadrul Flotei ruse are în dotare: avioane de luptă de tipul TU-16, TU-26, MIG-21 și SU-25; avioane de ducerea războiului radioelectronic de tipul TU-22 și IL-20; avioane de ducerea luptei antisubmarin de tipul BE-12 și elicoptere de tipul KA-25, KA-27 și MI-14.

La Baza maritimă Sevastopol mai sunt dislocate: brigada 810 infanterie-moto, brigada de trupe speciale cu o companie de stat major, 2-3 batalioane comando, subunități de sprinj, un divizion de submarine mici (13 submarine), din care două sunt de tipul „Piranha” (MS-520 și MS-521).

Brigada de trupe speciale este mai redusă, comparativ cu cele din compunerea celorlalte flote. Efectivele sunt de 800-900 de militari, din care 500-600 se află permanent gata de luptă: un batalion parașutisti specializat în operațiuni de sabotaj și spionaj; o divizie de artilerie care are în dotare: 175 tancuri T-64, 45 mașini de luptă ale infanteriei, 72 piese de artillerie, un divizion de rachete „sol-aer”.

După toate probabilitățile, Rusia ar fi înființat un regiment de infanterie marină independent, cu un efectiv de

Componenta ucraineană

Este formată din:

a) Forțe de aviație militară și apărare antiaeriană: regimentul 62 aviație vânătoare, dislocat la Belbek, Corpul 32 aviație, dislocat la Simferopol, cu următoarea structură: Brigăzile 16 și 174 radio-tehnice dislocate la Sevastopol, Brigada 206 radio-tehnică, dislocată la Eupatoria; regimentul 1014 radio-tehnic, dislocat la Feodosia; batalionul 358 luptă radioelectronică, dislocat la Sevastopol.

b) Trupele de uscat: o divizie infanterie-moto dislocată la Bahcisarai și o divizie infanterie-moto dislocată la Feodosia;

c) Forțele Marinei Militare

Întrucât și în prezent se mai duc negocieri pentru finalizarea procesului de partajare a Flotei Mării Negre, și în lipsa unor date recente privind această activitate, se apreciază că în prezent, Forțele Maritime ucrainene au în compunere aproximativ 52-58 nave de luptă de suprafață din care 10-15 cu deplasament mare și 3 submarine.

Principalele baze maritime militare

Corvetă ucraineană VINNITĀ



aproximativ 2.000 de militari.

Infanteria marină a fost complet mecanizată, fapt datorat concepției de utilizare a acesteia, care are la bază executarea unor atacuri rapide, în adâncimea teritoriului adversarului, inclusiv în condițiile întrebuintării armelor de nimicire în masă.

O atenție deosebită a fost acordată executării operațiunilor de desant mixte, aero-navale, în structura infanteriei marine fiind introduse unități specializate în desantarea militarilor și a tehnicii blindate de tipul B.D.M-1 și B.D.M-2.

sunt: Sevastopol, unde se află și Comandamentul Forțelor Maritime Militare, Balaklava, unde se află dislocate unități de submarine, nave de lovire și un centru de transmisii; Feodosia. În cadrul Forțelor Maritime Militare ucrainene intră și o brigadă de infanterie marină, dislocată la Simferopol.

În Plan militar, dispozitivul militar din Crimeea, a cărui formulă tranzitorie durează de câțiva ani, va suferi unele modificări, datorate, pe de o parte evoluției procesului de restructurare și modernizare a forțelor armate ucrainene, iar pe de altă parte, clarificărilor ce vor apărea în domeniul relațiilor rusuo-ucrainene.



ALMA MATER



ȘTIRI NIPONE

Mariana PĂVĂLOIU

Orice informație despre Japonia, pentru cei care o știm din citit, este incitantă. De mai bine de un an de zile „știrile nipone” îmi sunt oferite, în direct, de Cristian Luțaș, student la Academia Yokosuka.

Am avut bucuria, de ziua mea, să primesc un pachet de la Yokosuka. În interior se află o oglindă dublă cu caseta din metal decorat în tradiționala artă Chokin, folosită încă de pe vremea când samuraii purtau armuri. Imaginea redată pe capac este specifică – o pagodă încărcată de ramuri de cireș înflorite, iar în plan secund Muntele Fuji. Alăturat, un plic ce conține mai multe fotografii și o scrisoare, pe care, cu drag, doresc să le împart cu dumneavoastră, stimați cititori:

„Odată cu înflorirea pomilor de cireș, „sakura”, am început anul I universitar printr-o fastuoasă festivitate

de deschidere. După aceasta au urmat două săptămâni de instrucție de bază, cum ar fi la noi cele 40 de zile până la depunerea jurământului.

După anul pregătitor de învățare a limbii japoneze, pe care l-am terminat cu bine, am început cursurile universitare. Până acum, am studiat: chimie, fizică, limba engleză, limba franceză, cultura japoneză, pregătire militară, algebră, analiză matematică. Nivelul de predare al acestor discipline este cel liceal de la noi.

A urmat, după încheierea cursurilor, o lună în care, aproape zilnic, ne deplasam cu autobuzul la bazele militare din Japonia, cele ale marinei, ale trupelor de uscat și ale aviației. În fiecare bază ni s-au arătat dotările, armele specifice, avantajele și dezavantajele ce le prezintă. A fost luna de informare, de cunoaștere, pentru ca la finele primului an colegii mei să opteze pentru specialitatea în care se vor desăvârși (în anii '30,

există și în România, la Cotroceni, la Școala pregătitoare, în care se instruiau timp de un an de zile studenții școlilor de ofițeri). Una dintre principalele baze militare este Școala Fuji, postuniversitară, unde ofițerii niponi își definitivează studiile și pregătirea militară. Aici, am asistat la o adevărată demonstrație de forță a trupelor de uscat – cu întreaga tehnică din dotare, mergând, timp de cinci minute, într-un tanc japonez. De asemenea, ne-a fost prezentat și un exercițiu specific de către forțele speciale japoneze, Ranger.

În bazele aviației militare, am zburat cu un avion „Hercules”, timp de 20 de minute, deasupra oceanului, după care pref de alte zece cu un elicopter CH 47.

Marina ne-a oferit o plimbare pe ocean cu o parte din flota sa, adică cinci distrugătoare. Patru dintre acestea au fost ocupate de către noi, studenții Academiei, iar cel de-al cincilea a primit la bord personal civil pentru a



ALMA MATER

demonstra unde merge banul contribuabilului.

În timpul liber ce ne rămânea între aceste vizite, am continuat antrenamentul pentru dificila probă de înnot: 8 km în ocean! Am înnotat ore în sir atât în piscina Academiei cât și în ocean. În ocean am înnotat progresiv – prima zi – un kilometru, a doua zi – doi kilometri ș.a.m.d. Deși apropierea taifunului devenise vizibilă – valurile aveau peste un metru – antrenamentul a continuat, înnotând în ziua aceea patru kilometri. A sosit și a opta zi – proba finală! În ciuda valurilor, a curenților, a apei reci și, nu în ultimul rând, a meduzelor, am reușit! Când am ajuns la mal, deși mă clătinam de oboseala după șase ore de înnot continuu, am fost fericit nu numai datorită aplauzelor primite din partea asistenței cât și datorită satisfacției de a fi ținut pasul cu colegii mei familiarizați cu oceanul.

Închei aici atât datorită faptului că programul Academiei mă solicită din nou la sectoare cât și timpului scurt pe care-l mai am până la întoarcerea în țară.

Al dumneavaoastră
Cristian Luțăș"





NOI, FEMEILE DIN FORȚELE NAVALE

„Pentru colegele noastre, toată stima!”

Floare BRÂNZĂ

Când pronunță titulatura Flotă Maritimă intuieste imediat asocierea mare-nave-marinari. Gândul te duce la întinderi nesfârșite de ape, furtuni, aplicații, tablă, zgomot de motoare, comenzi scurte și ferme, oameni cu atenția încordată, curaj și, de ce nu?, asprime bărbătească. Să totuși...

Flota Maritimă mai înseamnă ceva – încă un loc în care prezența femeilor se face simțită. Peste 180 de reprezentante ale Evei – ofițeri, maistri militari, subofițeri și salariați civili – își desfășoară activitatea alături de personalul civil și militar bărbați, fără a se face însă o diferențiere în ceea ce privește responsabilitatea, implicarea în problematica specifică marii unități și realizarea sarcinilor de serviciu. Putem vorbi de o integrare perfectă în sistem dacă ținem cont de faptul că majoritatea au o vechime în muncă însumând chiar zeci de ani, încă de pe vremea Diviziei Maritime.

Ca peste tot în Forțele Navale și în Flota Maritimă sunt funcții încadrate cu personal feminin în serviciile finanțier, tehnic, resurse umane, asistență sanitară, intendență și.a. Pentru a le defini prezența și, totodată, pentru a asculta o opinie avizată vis-a-vis de dorința cât mai multor tinere de a îmbăca uniforma militară și a îmbrățișa o astfel de carieră, de a accede chiar în funcții de comandă (din opțiuni fac parte și unitățile de nave)

Mi-am propus să vă prezint pe unele dintre componente „corpului feminin“ al Flotei Maritime, care și desfășoară activitatea în comandamentul marii unități. Alegerea am făcut-o (fără intenția de a supăra pe cineva) ținând cont de anii de activitate în Flota Maritimă, de specificul muncii, de dorințe liber exprimate și, nu în ultimul rând, de aprecierile făcute de colegi.

Elena Severin, referend – Serviciul Planificare Operații. „Decan“ de vîrstă – este în marina militară de 35 de ani – a lucrat ca desenator tehnic în majoritatea birourilor cu

acces la documente secrete. A fost prezentă în state majore și chiar în Statul Major General (îi este drag să spună „am reprezentat marina“). Viața ei s-a petrecut în fața schemelor de mobilizare, în organizarea de expoziții

în cooperare cu comandanții de arme, alarme și deplasări în aplicații în punctele de comandă, pregătire ALA, aplicații cu caracter internațional. „Am lucrat și am copiat sute și

am profitat de amabilitatea domnului contraamiral de flotilă **Vasile-Valerian Hașovschi**, comandantul Flotei Maritime.

„Pot afirma, fără a greși și cu riscul de a supăra pe mulți dintre bărbați (și în acest caz îmi asum riscul) că femeile „de la noi“ sunt bune profesioniste în domeniul în care activează și sunt mult mai conștiincioase. Își îndeplinește foarte bine și în timp atribuțiile de serviciu și sunt capabile de a rezolva, fără dificultate, problemele în care sunt solicitate și care nu țin neapărat de obligațiile stricte din fișa postului.

Prezența lor chiar este „benefică“ pentru moralul bărbaților. Noi trăim într-un mediu diferit de cel civil, într-un spirit de ordine cazon, rigid. Când alături de bărbați lucrează într-un birou fie și o singură femeie, atmosfera este „mai îndulcită“, comportamentul se schimbă, expresiile verbale sunt controlate și alese cu grijă, iar micile dispute se aplanează. Marinarul din fiecare din noi nu mai este cel de la navă (puțin mai „liber“ în vorbe și mai aspru) ci devine un cu totul alt om chiar dacă uniforma și gradul rămân aceleiași. Să ce poate fi mai bine decât atât?!

Cât privește cealaltă problemă, a îmbrățișării carierei militare, este dreptul fiecărui să decidă. Când îți alegi drumul în viață nu se pune problema dacă ești femeie sau bărbat. Femeile au militat încă din secolul trecut pentru drepturi egale și le-au câștigat. Dacă în viață civilă aspiră și chiar ocupă funcții egale cu ale bărbaților (de conducere) nu văd de ce le-ar interzice cineva acest lucru și în sistemul militar. Totuși

sute de planuri și hărți, cu creionul, culorile și guma, zi și noapte, ani și ani la rând, nu ca acum, cu calculatorul, imprimanta și xeroxul. A fost stresant, a fost obositor, dar a fost frumos. Am făcut totul cu mult drag. Am stat în tabăra, în corturi, privată de confort și cu multe probleme sociale. Dar treceam peste toate fiindcă m-am bucurat de o stare privilegiată. I-am văzut pe toți cum au crescut, în ani și în funcții, i-am respectat și m-au respectat la rândul lor“. O amărciune totuși există: ceva s-a schimbat în modul de gândire și de comportament al ofițerilor. Vin cei tineri de la nave și nu înțeleg că a fi mai politicos nu costă nimic. Ar mai fi și salariul al cărui nivel „o îngrozește“ gândindu-se că nu peste mult timp vine pensionarea...

Adriana Dumitrescu, referend – Secretariat. Este omul ce poate fi definit drept „apărător al șefului“. „Sunt momente deosebite din zi când trebuie să mă dozez cu multă răbdare, calm sau fermitate, lucru pe care unii îl percep drept nepăsare, duritate sau respingere voită. Fiecare are responsabilitatea lui și eu știu foarte bine care îmi sunt atribuțiile lucrând în anticamera șefului. Problemele oamenilor sunt multe și sunt îndreptăți, fiecare la rândul-i, să credă că





NOI, FEMEILE DIN FORȚELE NAVALE

Iăsați-mă ca în acest sens să fiu încă sceptic și să mă abțin de la comentarii ample. Subliniez, în scurt, unele lucruri. Consider că în comandamente femeile pot ocupa funcțiile nou create – subofițeri de stat major. și chiar este necesar să le ocupe. În cazul unei funcții de comandă, mă refer acum la unități de nave și nave, problema se schimbă. Dacă într-o unitate de uscat lucrurile se pot rezolva, aici situația e mai complicată și cu implicații mai mari. Numai asigurarea condițiilor de trai la navă reprezintă o problemă foarte serioasă. Chiar dacă au fost demarate unele inițiative în acest sens, deocamdată la navele mai mari, mai sunt multe de făcut până la asigurarea condițiilor optime pentru ambarcarea femeilor. Apoi sunt și celelalte lucruri deloc neglijabile – arta și tăria de a stăpâni nava, înfruntarea cu calm și curaj a mării și a condițiilor admosferice, ordinele de dat în timpul aplicațiilor, duritate și asprime, trăsături care nu cred că sunt caracteristice unei femei. și multe, multe altele... Acum nu exclud și posibilitatea de a exista și „femei bărbațe”...

Astăzi sistemul militar nu mai face diferențieri. Dacă învățământul militar pregătește și femei poate că noi, bărbații, suntem tributari numai mentalității și evoluțiile în timp vor fi hotărâtoare. Studiile și șansele egale la concurs sunt condiții primordiale și-și vor spune cuvântul. Deci, nu este exclus că în viitor să avem și femei comandanți de navă sau unitate de nave. Le vom aprecia și le vom respecta întocmai ca pe cele pe care le avem astăzi colegi sau subordonate. Pentru femeile din Flota Maritimă, ca și pentru cele din Forțele Navale, toată stima mea și a celorlalți marinari militari!

situatia lui este mai deosebită decât a celuilalt. Dar în instituție primează problemele acesteia, care nu sunt puține și au o importanță mai mare. De ele se ocupă direct comandanțul și când sunt presante nu-ți poți permite să-l deranjezi. Acest lucru, însă, nu este perceptuat întocmai de unii salariați și sunt sigură că atrag asupra mea toată supărarea și necazul lor. După 17 ani de muncă, pot spune că mi-am învățat lectia și asta e... „Și-ar fi dorit să fie cadru militar fiindcă a simțit mereu că are „înclinație către comandă”, dar pe vremea anilor foarte tineri „portile” spre cariera militară îi erau închise. Este omul care preferă să i se spună în față când greșește, apreciază mult acest lucru și își însușește critica fără a se simți neîndreptățită. O dorință are: o tehnică mai performantă la dispoziție fiindcă atunci când sunt lucrări urgente intervine piedica - „încetineaala” calculatorului sau a imprimantei.

Maria Streangă, referent – Serviciul personal. O viață întreagă (33 de ani în armată, din care 23 numai în flota maritimă) s-a ocupat cu încadrarea, promovarea și acordarea drepturilor bănești personalului civil. „Am avut



întotdeauna răbdarea necesară în a explica fiecăruia de ce situația lui este așa și nu altfel, că nimeni nu trebuie să se raporteze la celălalt, ci la propria-i muncă. Eu uzez de lege, nu pot merge decât pe litera ei și nu alături. Ce se poate rezolva în favoarea salariaților rezolv, dar sunt și multe lucruri pe care aceștia le solicită (o altă încadrare, salarii mai mari, promovări), îndreptății din punctul lor de vedere, dar care nu depinde de mine. Legislația îți impune modul în care procedezi; sistemul salarialării s-a schimbat. Nu poți să-i faci pe plac fiecăruia.“ De ani de zile lucrează alături de ofițeri și nu-și amintește a fi avut vreodată probleme cu ei. Este un climat de muncă adecvat, bazat pe respect și sprijin reciproc, „mediul meu de existență“, cum îl place să spună. Este obișnuită cu atmosfera din flotă fiindcă are și acasă trei cadre militare – soțul și cei doi băieți.

Luiza Nedea, programator – Serviciul administrare și securitate rețea calculator. Concisă în răspunsuri și „tăioasă“, spune

lucrurilor pe nume.

Munca de zi cu zi se măsoară în instalări de programe în sistem, instalări rețele, transmisii date, documente.

„Tehnica din dotare

este doar satisfăcătoare; mi-ar trebui ceva performant ca să pot rezolva în timp optim totul. Astă în favoarea instituției. În favoarea mea – ar trebui o promovare. De 7 ani (de când sunt aici) sunt în același stadiu al încadrării!“ Îndreptățită, susține cu mult curaj tot ce are de susținut. Nu totul are culoarea roz. Este bine să vedem, cu ochi deschiși, și tonurile de gri...



Ionela Enache, economist – Biroul contabilitate, structura financiar-contabilă. Este „mezina“ (aproape un an de activitate în flota maritimă).

Percepe totul ca fiind diferit față de viața civilă. S-a acomodat însă foarte repede fiind o fire sociabilă și nu-i displace modul riguros de muncă și responsabilitatea din sector.

„Nu poți greși dacă ești atent cum îți încadrezii totul – obiectele de inventar și mijloacele



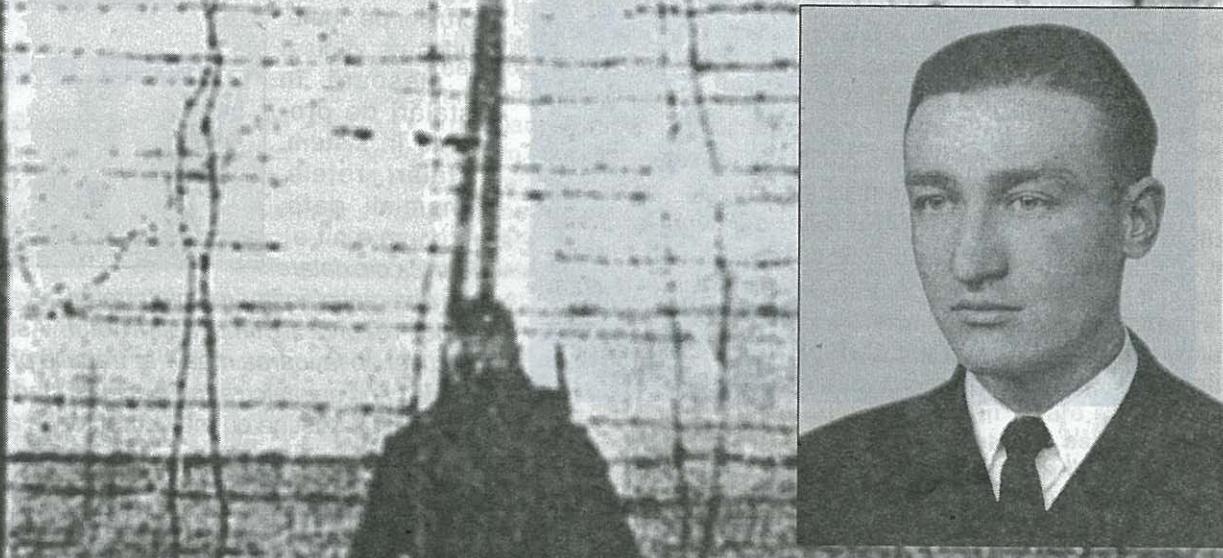
fixe. Dar, pentru o evidență contabilă perfectă este nevoie și de dotare pe măsură. Sper într-o echipare cu un program de lucru adecvat noilor cerințe și să scăpăm de clasical creion.“ Se simte bine în colectivul în care muncește și speră într-o colaborare foarte bună și pe viitor. Nu a percepuit diferențe în modul de tratare a ofițerilor sau salariaților civili. Astă o face să fie optimistă...

Sunt numai câteva exemple din ceea ce numim „femeile din forțele navale.“ Fiecare cu modul ei de gândire, dar realiste, muncitoare și respectate de șefi și colegi, fie că sunt militari sau civili.

PRIZONIERI ROMÂNI ÎN CEL DE-AL TREILEA REICH

VALERIU IONESCU-OITUZ FOTOREPORTAJ DE LAGĂR

OFITERI DE MARINĂ ÎN LAGĂRELE GERMANIEI NAZISTE



Bogdan DINU

În lagărul german Marlag und Milag Nord plăcută de identitate cu numărul 1461 a aparținut contraamiralului (r) Valeriu Ionescu-Oituz. Din nefericire, nu se mai află printre noi, dar a lăsat o documentată mărturie a vieții de zi cu zi din lagăr. Scrisă la persoana a treia, dactilografiată cu grijă pe o coală format A3, față și verso, completată cu numeroase fotografii cu

explicații detaliate, relatarea pe care ne-a lăsat-o Valeriu Ionescu-Oituz completează mărturia comandorului (r) Nicolae Valasoglu și oferă perspective și amănunte noi, uneori contradictorii. Nu știm pentru cine sau cu ce ocazie a realizat autorul această pagină, după cum nu știm nici în mâinile cui a ajuns. Ceea ce avem, prin bunăvoiețea doamnei Mariana Păvăloiu, custodele Muzeului Academiei Navale „Mircea cel Bătrân“ (în

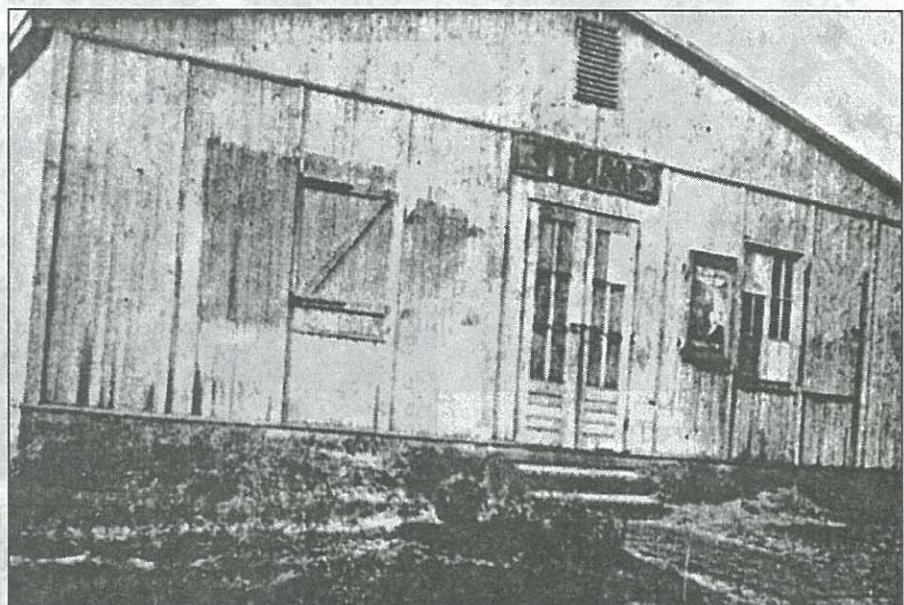
fondul documentar al căruia se află), este doar o copie xerox (ne cerem scuze cititorilor pentru calitatea slabă a fotografiilor reprodate). Oricum, materialul este o relatare credibilă a vieții prizonierilor și internaților din lagărul Marlag und Milag Nord și justifică titlul, „Fotoreportaj de lagăr“. Toate explicațiile care însotesc fotografiile și reproducerile aparțin contraamiralului (r) Valeriu Ionescu-Oituz.

„După câte o scurtă vizită în orașele Viena, Praga și Berlin (care nu purta încă semnele dezastrului), locotenentul Oituz și locotenentul Banciu au ajuns la SAS (Schiffsartillerieschule) din orașul Sassnitz din insula Rügen, în apropiere de localitatea Bintz, unde se afla poligonul experimental de lansare a rachetelor V 1 și V 2 (pe care l-au și vizitat) a căror asamblare se executa la Peenemünde (pe malul Balticei) de grupul condus de dr. Werner von Braun (proiectantul lor). La școală s-au întâlnit cu câțiva elevi de marină: Izrailă, Bogdan, Rafiroiu, Constantinescu. Cea mai mare parte a specializării era formată din practică la bord, astfel că Oituz a participat la mai multe misiuni de luptă în Marea Baltică și în Marea Nordului cu crucișătorul auxiliar „Hercules”.

Evenimentele de la 23 august 1944 au surprins pe ofițerii români în misiune în Marea Baltică. Reîntorsi la Sassnitz, au reușit – cu riscuri mari – să asculte netulburăți emisiunea BBC în limba română (ascultarea posturilor de radio inamice era pedepsită cu moartea în cel de-al treilea Reich) și să se lămurească asupra situației, astfel că au răspuns categoric negativ cererii nemților de a continua lupta alături de ei sau de a conlucra cu ei numai ca muncitori. Ca urmare, la 7 septembrie 1944 comandantul școlii, Kpt.z.S.Bauer (care luptase în primul război mondial pe crucișătorul „Breslau” în acțiuni pe litoralul românesc) a ordonat dezarmarea ofițerilor și trimiterea lor în lagărul de prizonieri de marină. Astfel, Oituz și Banciu au ajuns prizonieri de război în lagărul Marlag und Milag Nord-Westertimke, special creat pentru marinarii britanici (în anul 1945 au fost aduși aici și parașutistii american și englezi capturați la Arnhem). În lagăr au mai sosit și elevii: Nedeaescu, Gentoiu, Novac, Vasilescu, Bucureșteanu, Musceleanu, Bucur, Rafiroiu, Constantinescu, Căbășanu, Metz, Nimereală, Moise, Balaban, Izrailă și Ghiulai, iar la sfârșitul lui octombrie au fost aduși și locotenentul Fănică Stoianovici și locotenentul Nae



1944. La 2 metri spre interior de la dublul gard de sărmă ghimpată înalt de 3 metri, se găsea o sărmă joasă de avertizare dincolo de care gardienii SS din turnuri trăgeau fără somatie.



Westertimke. Baraca teatrului unde prizonierii au prezentat strălucit piesele: „Aici a dormit George Washington”, „Pirații din Penzance”, „Fantoma glumeață”, etc.



1944. Capela catolică amenajată într-o baracă.

AMERICAN RED CROSS

RECEIPT FOR PRISONER OF WAR PACKAGE, NO. 10

IONESCU (Last Name)	VALERIU (First and Middle Names)	LIEUTENANT (Rank)
1461M (Number)	MARLAG + MILAG NORD (Prison Camp)	GERMANIA (Country)

I have received today one food package through THE AMERICAN NATIONAL RED CROSS and the International Red Cross Committee.

(Signed) *Valeriu Ionescu*

Nationality **Romanian** Date **10th April 1945**

1944. Pachetele de hrană de la Crucea Roșie americană, engleză, canadiană, braziliană și argentiniană, ca și cele de la Semiluna Roșie turcă, erau aduse cu vase neutre în portul Lübeck. Așa a făcut Oituz cunoștință cu laptele praf, cafeaua solubilă, ouăle praf și ciocolata cu adaosuri nutritive, fără a mai vorbi de pilule cu vitamine. Iar nemții nu au furat nimic, deși erau mai muritori de foame ca noi! Ce oameni, domnule!

Léon Dorato, bunul prieten și camarad de lagăr al lui Oituz, pe care naziștii l-au închis fără să bănuiască totuși că era un membru al rețelei Maquis, pentru care a fost decorat și gradat sergent după război.



31	1. III. 1945	13
Eßkarte		
Komp. Barracks 23 Kart.-Nr. 1461M		
Ausweis für Monat:		
Name: Valeriu Ionesco	Feldweber V.	
Wirtsch.-Unteroffizier		

Martie 1945. Cartela de masă de la bucătăria lagărului este grăitoare despre spiritul organizatoric al nemților. Dacă ar fi fost să trăim numai pe baza fierdurii de guli și a păinii cu făină de fân, am fi ajuns ca scheletele de la Auschwitz. Noi ne mâncam hrana din pachetele

Red Cross folosind de la nemți numai cartofii fierți prelucrați cu lapte praf și cu unt. Margarina săptămânală a nemților era folosită în opaite, pentru luminat pocherele prelungite căci lumina se stingea în barăci la ora 21,30.

Valasoglu (după ce fuseseră ispiți la Viena de oamenii lui Horia Sima). Fotografiile de pe pagină sunt autentice, fiind făcute cu materiale aduse de paznicii mituți cu ciocolată și cafea.

Lagărul era împărțit în mai multe compartimente: ofițeri din Royal Navy; marinari din Royal Navy; marinari civili din marina britanică, marinari hinduși; internați civili englezi (llag – adăugat mai târziu) în care au fost inițial marinari români (septembrie 1944) și bulgari (octombrie 1944). În noiembrie 1944 elevii români au fost transferați în lagărul San Bostel de lângă Hamburg și siliți să muncească în fabrica de avioane (Musceleanu Ion a fost împușcat pentru că a refuzat să muncească). Au fost readuși în lagăr în aprilie 1945, după plecarea ofițerilor; trei dintre ei (Nedelescu, Novac și Căbășanu) au fost uciși într-un bombardament de noapte. Oituz i-a căutat după eliberare și a pus flori pe mormintele lor.

În lagăr moneda curentă era țigara americană sau englezescă. Comerțul era în floare: un pachet de ceai costa zece țigări; cutia de lapte praf, 20 de țigări; un ceas de mână, 200 iar cufărul de voiaj al lui Oituz a obținut 800 (spre bucuria lui Léon Dorato și a lui Paul Bocca cu care Oituz făcea gospodărie comună). Crucea Roșie a înzestrat lagărul cu echipament sportiv, costume pentru teatru, filme, cărți de literatură și știință.

Când englezii din llag au văzut că românii joacă bine fotbal (iar Oituz le vorbește pe englezescă) i-au admis de îndată în echipele lor ce purtau numele celor din Liga engleză. Oituz a jucat la Charlton Athletic (care a câștigat campionatul, cu o singură înfrângere), Nimereală și Gentoia la Aston Villa, Vasilescu la Liverpool, Nedelescu la Fulham. Mai erau echipele Queen's Park Rangers, Sunderland, Wolves, Manchester United, Leeds, Stoke City. Fiecare compartiment al lagărului avea biblioteca sa, dar cea mai mare era la Milag (a fost folosită din plin de Oituz).

În noiembrie 1944 nemții au pretins că bombardamentele pe căile

ferate și șosele îi împiedică să facă transportul săptămânal de pachete de Crucea Roșie. Trebuia o strictă raționalizare. La o adunare generală a cetățenilor britanici s-a emis ideea de a se face distribuție numai pentru englezi. A luat însă cuvântul John Rutherford, fost inginer petrolist la Dacia Română (și – din câte am dedus – era și un om al Intelligence Service-ului) care le-a amintit englezilor ce bine le-au prins ciorapii de lână și costița afumată din pachetele Crucii Roșii române pe care le-au primit pe când mureau de foame în lagărul din Silezia, într-o vreme când germanii nu dădeau nici doi bani pe viața unui englez.

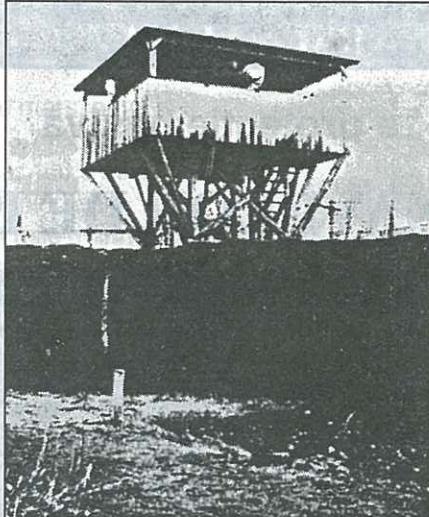
Adunarea a votat imediat ca românii să primească răția.

Rutherford ne-a mărturisit că atitudinea civilizată, aptitudinile sportive, cultura și comportarea generală a românilor a schimbat total în bine părerea englezilor din lagăr despre România.

La 10 aprilie 1945 prizonierii de război au fost porniți în marș către Lübeck, unde au ajuns la 24 aprilie și au fost închiși în fosta cazarmă Schwartau, unde se mai aflau prizonieri francezi și polonezi.

În ziua de 2 mai 1945 au apărut tancurile engleze pe autostrada ce trecea pe lângă lagăr; tancul comandat de Simon J.M. de Vries (olandez) i-a eliberat pe prizonieri.

În parcul din centrul orașului Lübeck, Oituz a cunoscut pe Tânără de 18 ani Leni Schröder, fată cu educație aleasă și deosebită gingășie și puritate, de care Oituz s-a amorezat lulea și care i-a răspuns cu aceeași căldură. Familia Schröder, comersanți de vază, a fost încântată de ofițerul român, dar el era cu gândul la situația din patrie unde prezența unei germane nu era deloc bine văzută, ba dimpotrivă. Astfel că la 2 august 1945 Oituz a plecat neînsoțit spre patrie, cu ajutorul unor patrioți cehi care își repatriau concetățenii. A ajuns la București la 10 august 1945 unde lumea nu-l credea că a stat în lagăr pentru că nu arăta deloc slăbit în comparație cu camarazii lui prizonieri în URSS (și repatriați după unul, doi și chiar trei ani de la capitularea Germaniei). ■



1944. Westertimke. Turnurile de pază de la colțurile lagărului, armate cu proiectoare și mitraliere deservite de trupe SS.



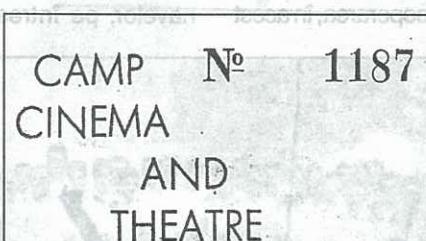
Un alt colocatar al camerei 4 și prieten cu Oituz: Alec Byant.



Harry Hudner, de meserie frizer, camarad, prieten și partener de pocher al lui Oituz în camera 4 a baracii 23 Milag (poreclita Siberia căci era foarte friguroasă).



Trei dintre camarazi din lag: Harry Hudner (colocatar al camerei 4), Milford și Sam Hanam, fotografiati în fața baracii.



Bilet de intrare în teatrul lagărului, unde spectacolul începea așa: „Is there any f...ing Jerry in here?“ Dacă auzea strigăte de negație actorul prezenta bancuri la adresa lui „f...ing Hitler.“



Leni Schröder, fată de care s-a îndrăgostit Oituz la Lübeck.



Promovarea măsurilor de protecție pasivă

VITALITATEA NAVELOR DE LUPTĂ (II)

Vulnerabilitatea navelor a constituit, mult timp, un factor neglijat tocmai din convingerea că nu ar fi posibil să se facă nimic împotriva amenințărilor și că acestea nu ar putea fi combătute, în timp util, de către sistemele defensive de la bord. Astfel, după cel de-al doilea război mondial s-a acreditat ideea abandonării totale a blindajului, ca element de protecție, în baza aprecierii că, pe timpul conflictului, multe nave protejate de blindaje fuseseră scufundate de către aviație sau artleria de calibră mare, la fel de ușor ca și cele neprotejate. În mod natural, problemele legate de vulnerabilitatea navelor au continuat să fie apreciate ca fiind "normale" atât timp cât coliziunile, găurile de apă și incendiile la bord erau considerate ca fiind inerente pentru orice mijloc plutitor, chiar și în timp de pace.

Condițiile navigației actuale pe mare, cu elemente tehnice cât mai sofisticate și un tot mai ridicat nivel al densității compartimentelor conținând componente vitale pentru starea de operativitate a navelor militare, impun luarea tuturor măsurilor pentru micșorarea efectelor produse de loviturile adversarului sau de alte incidente neprevăzute ce pot avea loc la bord.

Direcții de acțiune și realizări în domeniu

Toate aceste experimente repetate, cu modificarea progresivă a mijlocului de producere a avariei și a poziției de pe navă, unde aceasta a fost produsă, au dus la identificarea elementelor critice asupra cărora să se intervină în faza de proiectare. Rezultatele obținute au condus la concluzia că trebuie să se acționeze în urmatoarele direcții:

- În primul rând, să fie adoptate **structuri standard** (atât privind proiectarea platformelor cât și privind echiparea acestora), astfel încât să poată fi reduse

efectele exploziilor și ale schijelor.

Pentru limitarea costurilor este necesară o standardizare generalizată a elementelor componente și a instalațiilor de la bordul navelor.

Asemenea intenții au fost realizate în practică, cu mulți ani în urmă, de către SUA, Marea Britanie și Germania.

Un nivel deosebit a atins, în acest domeniu, Şantierul Naval "BLOHM&VOSS" din Hamburg, care întrebuintea cu succes propriul sistem, încă din 1977, la construirea fregatelor multifuncționale din clasa "MEKO".

În concordanță cu acordul survenit în 1984 între "BLOHM&VOSS" și US Navy, referitor la standardizarea tehnicii militare, a fost demarată cooperarea, în acest

domeniu, cu firme americane.

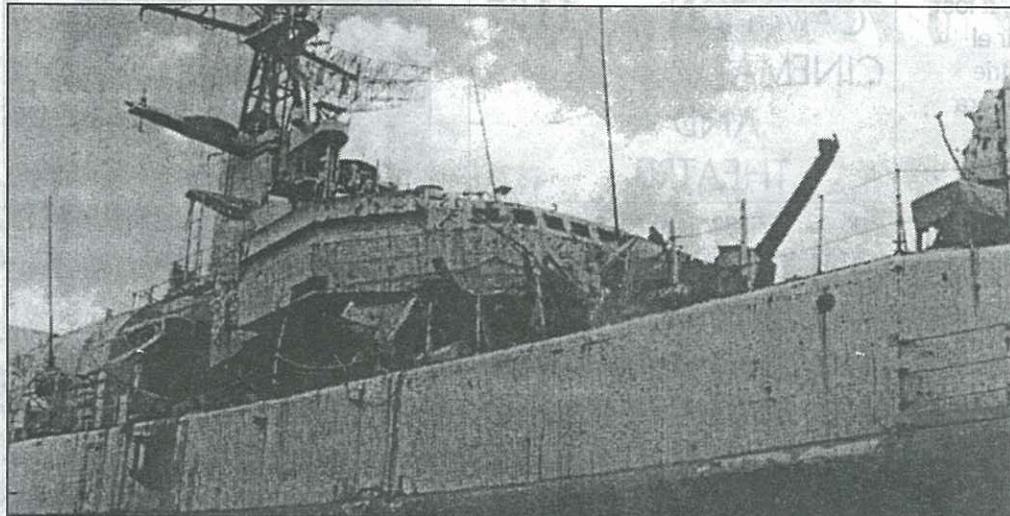
Conform standardelor, s-au asigurat premisele pentru interschimbabilitatea tuturor sistemelor de armament americane și europene. Metoda este valabilă pentru navele al căror deplasament este cuprins între 500-12.000 tone. Bogata experiență acumulată în construcțiile navale, precum și probarea conceptului în practică au dus la elaborarea proiectului "MEKO" model 3. Proiectul reprezintă un proces logic al conceptului modular. Prin folosirea modulelor care pot fi integrate rapid, atât mecanic cât și funcțional, se răspunde, pe de o parte, pretențiilor cumpărătorilor, pe de altă parte se asigură posibilitatea adaptării dotării navelor, pe întreaga durată

de serviciu, la noile cerințe ale luptei și la progresele pe care le înregistrează tehnica militară.

● Reducerea emisiilor.

Revenind la problema evitării, de către navă, de a fi descoperită se apreciază că, actualmente, principala metodă ce merită să fie întrebuită, cu prioritate, este aceea de a reduce fie emisiunile (electromagnetice, acustice, în infraroșu), fie amprenta (radar, optică). Reducerea acestor factori influențează, de asemenea, și asupra prestațiilor altor sisteme de la bord, îmbunătățindu-le. Astfel, o navă mai silentioasă reprezintă și o platformă antisubmarin mai bună, datorită condițiilor optime în care operează propriile hidrolocațoare de la bord.

S-a vorbit mult despre tehnologia "stealth" în domeniul aeronautic și, mai puțin, în domeniul naval. Reducerea suprafeței radar echivalente (RCS – Radar Cross Section) și a amprentei în infraroșu are dublul scop: de a face nava să fie descoperită mai greu, cât și de a facilita utilizarea contramăsurilor electronice și a dipolilor pasivi de înșelare a radiolocației adversarului. Într-adevăr, nava care are amprenta radar mai slabă poate fi mai





ARSENAL NAVAL

ușor "ascunsă," prin întrebuitarea mijloacelor pasive de "înșelare" și de bruijă, solicitând mult mai puțină energie.

La fel ca și alți factori, reflexia undelor electromagnetice cere ca ținta, sau părți componente ale acesteia, să aibă o dimensiune fizică egală sau mai mare cu cea a lungimii undei incidente. În mod obișnuit, frecvențele de radiolocație se înscriu între 1 GHz și 100 GHz și corespund unor lungimi de undă cuprinse între 30 cm și 3 mm. Pentru frecvențele folosite, de obicei, de către radiolocatoarele de cercetare navală (benzile E,F), de cele de conducere a focului (benzile G,H,I,J,K) sau de autodirijare a rachetelor antinavă (benzile J,K), utilizarea unor tehnici adecvate, în faza de proiectare, poate da rezultate bune. Acestea se pot rezuma la:

- utilizarea de suprafete netede (evitând suprafetele curbate, care reflectă într-un sector amplu);
- înclinarea pereților verticali (astfel încât să reflecte energia incidentă către o direcție diferită de cea de unde provine);
- eliminarea muchiilor diedre și triedre (care constituie potențiali reflectori);
- eliminarea structurilor complexe și a celor repetabile (scări, scripeti, stâlpi metalici, chesoane etc.).

Totodată, la proiectarea navei trebuie să se țină cont și de caracteristicile de ruliu și tangaj întrucăt, la anumite unghiuri de înclinare a navei, reflexia undelor electromagnetice devine maximă.

Pentru reducerea amprentei radar se poate recurge și la utilizarea de materiale specifice, capabile să absoarbă o mare parte din radiațiile incidente (Radar Assorbing Materials). Acestea sunt



folosite fie pentru "acoperirea" unor suprafete cu reflexie relevantă (ca, de exemplu, baza catargelor, a suprastructurilor, în general), fie pentru a îmbunătăți valoarea suprafetei radar echivalente (RCS) a navelor aflate deja în serviciu. În timpul războiului din Golf (1991), diferite nave de luptă aparținând forțelor NATO au fost echipate cu panouri RAM (Radar Assorbing Materials) tocmai pentru a li se reduce amprenta radar. Există, de asemenea, și vopsele RAM sau alte soluții lichide ce pot fi aplicate, prin stropire, asupra structurilor de formă mai complexă, care nu pot fi "acoperite" cu panouri sau cu "saltele" radar absorbante. Spre exemplu, o fregată obișnuită, cu o suprafață radar echivalentă de aproximativ 25.000 - 40.000 m² poate fi adusă la o suprafață de reflexie radar de numai 600 - 1.000 m², grație utilizării conjugate de mijloace tehnice "stealth" (prin construcție), cît și a materialelor absorbante (RAM). Având în vedere că un nor de "dipoli" pasivi poate oferi o suprafață de reflexie de 2.000 m², putem aprecia cât de mare este probabilitatea de supraviețuire a unei nave cu posibilități "stealth", în

comparatie cu una tradițională, în cursul unui atac cu rachete antinavă.

În construcția fregatei "La Fayette", Marina franceză a acordat o importanță deosebită reducerii suprafetei radar echivalente, "sacrificând" totuși unele aspecte de "vulnerabilitate", în avantajul celor de "sensibilitate". În principal, fregatele din această clasă se disting prin eliminarea drastică a tuturor punților descoperite, cu excepția punții de zbor (heliport). Bordurile au fost înclinate cu 10° și s-a recurs substanțial la piturile radar absorbante. Postul de conducere a manevrei navei se află în totalitate sub punte, în timp ce tehnica pentru reaprovisionare în mare și gruiele pentru bărcile de salvare sunt poziționate în interiorul a două "alveole" acoperite cu o tendă metalică, cu proprietăți de reflexie radar, pentru a nu "deforma" profilul radar al navei. Fregatele "La Fayette" au totuși probleme de stabilitate, datorate mărimii suprastructurilor; din această cauză, parte din ele au trebuit să fie realizate din lemn sau fibră de sticlă, pentru a nu modifica greutatea, înrăutățind sensibil alte aspecte legate de supraviețuire, în situația lovirii navei de către o

rachetă. Efectul înclinării datorate forței vântului sau valurilor provoacă o sensibilă creștere a suprafetei radar echivalente (prin modificarea înclinării pereților verticali față de unda radar incidentă), aducând aceeași navă la valori comparabile cu cele ale unei fregate obișnuite. Din acest motiv, fregatele "La Fayette" dispun de un sistem de stabilizare activă (aripi și echilibrare rapidă a tancurilor de combustibil) și suferă delimitări operative importante, în comparație cu navele tradiționale. Totodată, lipsa spațiilor accesibile pe punțile descoperite face mai dificilă intervenția echipelor de securitate, care nu pot beneficia de spații deschise pentru a interveni la incendiu din toate direcțiile sau pentru a evaca personalul rănit (intoxicat cu fum).

În prezent, aproape toate navele de luptă nou construite au în atenție reducerea suprafetei radar echivalente, prin adoptarea diverselor metode "stealth" cunoscute.

Perfecționarea sistemelor de supraveghere în infraroșu și a rachetelor cu dirijare în infraroșu a dat o nouă semnificație reducerii amprentei termice. Aceasta a fost urmată de găsirea unor diverse soluții care să reducă, în principal, temperatura gazelor de



evacuare ale turbinelor cu gaz și motoarelor diesel, cum sunt:

- diluarea gazului cald cu ajutorul aerului;
- injectarea de apă vaporizată (pulverizată);
- adoptarea de diferite forme ale conductelor de evacuare, care duc la menținerea fluxului de gaze calde, separat de pereții acestora;
- realizarea de structuri exterioare ale conductelor de evacuare, prin intermediul căroror se realizează o răcire corespunzătoare (cu apă sau aer) a gazelor de evacuare.

În acest sens, putem aminti că fregatele franceze din clasa "La Fayette" au conductele de evacuare dotate cu o structură exterioară din fibră de sticlă, în timp ce la distrugătoarele americane din clasa "Arleigh Burke" coșurile reprezintă singura structură realizată din aluminiu, în loc de oțel. Pe fregatele canadiene din clasa "City", în schimb, au fost adoptate sisteme mai sofisticate, cu injectoare de apă, care crează un efect "de vârtej", ce menține gazele calde pe centrul conductei de evacuare, limitând încălzirea suprafețelor metalice.

Reducerea amprentei acustice este, în schimb, orientată fie pentru a micșora probabilitatea de

descoperire de către hidrolocatoarele pasive, fie pentru a îmbunătăți condițiile de funcționare a propriilor hidrolocatoare.

În scopul reducerii cantității de zgromot iradiat sunt folosite diferite metode:

- adoptarea de articulații și suporti de sprijin speciale, pentru micșorarea vibrațiilor;
- realizarea de "cutii insonorizate" pentru turbinele cu gaz și motoarele diesel;
- utilizarea de elici cu aer insuflat (se crează astfel o "perniță" de bule de aer care joacă rol de amortizor al zgromotului iradiat, datorită comprimării aerului în fața undelor de presiune cauzate de zgromotul transmis în apă de către elici și de către utilajele în funcționare, de la bord).

Containerizarea sistemelor de ventilatie și de stingere a incendior

Navele moderne, suprasaturate cu senzori și armament, sunt eficiente numai atât timp cât sistemul de propulsie funcționează normal. În condițiile ducerii acțiunilor de luptă, capacitatea de limitare a avariilor și distrugerilor este

hotărâtoare pentru menținerea, la nivel superior, a stării de operativitate și a manevrabilității navei. În acest sens, navele de luptă moderne sunt prevăzute cu o serie de sisteme standardizate în module, pentru a facilita minimizarea pagubelor și înlocuirea rapidă a agregatelor afectate.

Experiența războaielor navale arată că pericolul cel mai mare pentru securitatea navelor îl reprezintă incendiile declanșate la bord. Făcând abstractie de pierderile suferite de Marina regală a Marii Britanii în conflictul din Falkland, statistica accidentelor produse în flotele statelor occidentale, în ultimii 15-20 de ani, arată că peste 90% din acestea au fost cauzate de incendi. Pe lângă acțiunea directă a focului, hotărâtoare sunt și efectele produse de fum și de gazele toxice care se răspândesc prin sistemul de ventilație.

Englezii au învățat, în Falkland, că fumul e mai periculos chiar decât focul, întrucât împiedică operațiunile de salvare. Una din problemele importante privind micșorarea efectelor incendiilor la bordul navelor o constituie și faptul că sistemul de ventilație din compartimentele avariate trebuie să funcționeze continuu, pentru a înlănuiri evacuarea fumului, chiar dacă emanația de oxigen va întreține și flăcările. Această concluzie a condus la faptul că majoritatea navelor de luptă moderne au trecut la realizarea modulară a sistemului de ventilație. Astfel, în caz de incendiu, ventilația compartimentului avariat poate fi decuplată de restul sistemului.

Pentru combaterea incendiilor și a exploziilor, în interiorul compartimentului mașini și al magaziilor de muniții, pe

navele statelor NATO a fost introdus în serviciu un nou sistem denumit "AFSS" (Automatic Fire Suppression System). Acesta dispune de senzori optici (dublu spectru în infraroșu) care sesizează prezența flăcărilor sau a exploziilor, aproape simultan. Totodată, s-a recurs și la utilizarea de explozivi care rezistă la temperaturile înalte, degajate de incendiile declanșate la bord sau la impactul cu schiile produse de exploziile din alte compartimente, învecinate. Aceștia poartă denumirea MURAT (Munition Risque Attenuer) și sunt considerați o adevărată revoluție în domeniul creșterii securității navelor. Spre exemplu, noul portavion francez "CHARLES DE GAULLE" este dotat cu muniție pe bază de explozivi "insensibili" (torpile antisubmarin "MU-90", rachete aer-aer "Mica" și "Magic-2", rachete aer-sol "AS-30L" și "Exocet").

În același timp, trebuie revăzută repartizarea la bord a componentelor apreciate drept "critice". Acest lucru se poate realiza prin concentrarea, pe cât posibil, într-un singur compartiment, a tuturor componentelor vitale pentru același sistem; măsura respectivă duce la reducerea așa-zisei "lungimi critice a avariei". În schimb, sistemele de armament excesive sau cele care îndeplinește mai multe funcții (ex. lansatoare de torpile și rachete antisubmarin) trebuie să fie separate, în scopul micșorării posibilității ca o singură lovitură să scoată din funcționare mai multe sisteme de armament de la bord. (Va urma)



RESPIRAȚIA SPIRITALĂ A MĂRII

Eveniment

MUZEUL MARINEI ROMÂNE

Maior Costel SUSANU

In ultimii cinci ani ai unei cariere militare ascendencies, dar surprinzător oprită de efectele restructurării, activitatea comandorului drd. Ion Ionescu s-a identificat cu muzeografia militară. Ca șef de secție (1996-1998) și ulterior director al Muzeului Marinei Române (1998-2001), a reușit să se afirme ca un reformator al acestei instituții de cultură. A încurajat activitatea publicistică și a coordonat o eficientă campanie editorială: *Politica Rusiei în bazinul Mării Negre. 1878-1916*, Monografia *Muzeul Marinei Române. 1969-1999*, *Noi contribuții la istoria Marinei Militare Române și Navigație și... politică* sunt lucrări scrise, coordonate sau apărute gratuit demersurilor sale.

Cum vine o zi în care chiar și cei care fac istorie intră în istorie, pe 15 iulie 2001 comandorul drd. Ion Ionescu a predat stația de director. Nu fără regrete, dar cu sentimentul că lasă în urmă o moștenire trainică, cu mulțumirea de a fi menținut o tradiție și a fi creat o motivație.



Cu o camaraderească satisfacție semnalăm instalarea în funcția de director al Muzeului Marinei Române a locotenent-comandorului drd. Marian Moșneagu, membru fondator al revistei noastre. Este absolvent al Liceului Militar de Marină (1980), Institutului de Marină (1984), Facultății de istorie (1998) și studiilor aprofundate cu același profil (1999) din cadrul Universității Ovidius Constanța, doctorand în istorie la Universitatea din Craiova, membru al Uniunii Ziaristiilor Profesioniști din România și secretar executiv al Comisiei Române de Istorie Maritimă și Fluvială, colaborator la peste 20 de publicații militare și civile, autor a numeroase lucrări de cercetare științifică și studii de specialitate.



Cu talentul și tenacitatea pe care i le cunoaștem și pe care le-a dovedit în fiecare dintre funcțiile pe care le-a ocupat, sprijinit de potențialul personalului din subordine, suntem încredințați că noul director al Muzeului Marinei Române va reuși să mențină instituția acolo unde-i este locul, adică în eșalonul I al muzeelor naționale.

Lansări editoriale



Un eveniment editorial special a avut loc vineri, 17 august a.c., la Muzeul Marinei Române, în prezența pasionaților de istorie și a ziaristilor constănțeni: lansarea a trei lucrări realizate de specialiștii instituției, rod al activității de cercetare și al valorificării unor documente de arhivă inedite privind istoria Marinei Române. Toate noile apariții editoriale au fost apreciate și recomandate celor interesați în recenzile făcute de către prof.univ.dr. Ion Bitoleanu și prof.univ.dr. Valentin Ciorbea.

de ansamblu a ceea ce înseamnă idei și atitudini transpușe în documente-program, ca rezultat al politicii navale a României în perioada 1919-1941, posibilitățile practice de manifestare a prezenței românești pe mări și fluvi cât și drama umană trăită de arma marină în anul 1945". (prof.univ.dr. Gheorghe Buzatu)

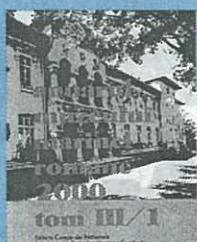
NAVIGAȚIE ȘI... POLITICĂ, autori: Carmen Atanasiu, Mariana Cojoc, Andreea Atanasiu



Volumul reprezintă o contribuție originală la istoria marinei, împlinind o necesitate istoriografică și constituindu-se într-un omagiu adus celor care au luptat pentru suveranitatea României la Dunăre și Mare. Sunt detaliate în cuprinsul lucrării: Acorduri și convenții internaționale privind navigația pe Dunăre (1919-1948), Marina Română la finalul celui de-al doilea război mondial, Aspecte privind înființarea „Societății de navegărie sovieto-române”, Italienii în Marea Neagră, sec. XIII-XIV.

ANUARUL MUZEULUI MARINEI ROMÂNE 2000 (tom III/1)

A devenit deja o tradiție ca această lucrare să ne ofere un cuprins variat și interesant. Cititorii au ocazia să se documenteze în legătură cu diferitele subiecte propuse în studiile de specialitate. În această ediție semnează: P.S. Casian, episcopul Dunării de Jos, prof.univ.dr. Gheorghe Buzatu, comandor drd. Ion Ionescu, locotenent-comandor drd. Marian Moșneagu și muzeografilor Carmen Atanasiu, Georgeta Borandă, Mariana Cojoc, Andreea Atanasiu și Cornel Greavu.



NOI CONTRIBUȚII LA ISTORIA MARINEI MILITARE ROMÂNE, autori: Ion Ionescu, Georgeta Borandă, Marian Moșneagu

Lucrarea este structurată pe trei capitol: Desvoltarea marinei militare române în perioada interbelică, Prigoana împotriva cadrelor marinei militare după 23 august 1944 și un foarte interesant și util Breviar al navelor de luptă românești. „Cei trei autori reușesc să creeze o imagine





RESPIRAȚIA SPIRITALĂ A MĂRII

Armata și biserică

CONFESIUNI SUB ARME

În cadrul vizitelor protocolare ce au avut loc la bordul navei americane LaSalle cu ocazia prezenței acesteia la Constanța s-a evidențiat și invitația pe care capelanul șef al Flotei a VI-a făcut-o Î.P.S. Teodosie, Arhiepiscop al Tomisului și unui grup de preoți. După vizitarea navei a avut loc un interesant



dialog, în care preoții militari americani au expus o serie de probleme cu caracter religios privind rolul pe care aceștia îl au la bordul navelor cât și în alte împrejurări în care este necesară prezența lor.

Î.P.S. Teodosie, Arhiepiscopul Tomisului, a arătat rolul bisericii în istoria neamului nostru și a evidențiat necesitatea existenței clerului militar, acum în proces de formare, dar prin care se revine la o tradiție a armatei noastre. Dialogul a reliefat faptul că indiferent de conjuncturile în care s-ar afla trupele combatante, preotul nu va purta niciodată armă și va fi cel care apără viața cu puterea credinței, indiferent de culoarea uniformei și a cultului. Înțelegerea nevoilor militarielor în funcție de cultul religios de care aparțin este soluționată în marina americană prin existența la bordul navelor a mai multor preoți militari de confesiuni diferite (romano-catolică, protestantă, mozaică), dovedind astfel că armonia și respectul se împletește în chip minunat și chiar practic. Cu această ocazie au fost dăruite icoane și iconițe, expresie a unei prietenii ce se realizează în numele credinței pentru ... minunatul OM.

SĂRBĂTORI RELIGIOASE ÎN LUNA SEPTEMBRIE

8 septembrie – Nașterea Maicii Domnului (Sfânta Maria mică). Este un prilej de bucurie gândindu-ne la cea care este „mai cinstiță decât heruvimii și mai mărită fără de asemănare decât serafimii” „NĂSCĂTOAREA” DUMNEZEULUI NOSTRU PĂMÂNTANEOU IISUS Hristos. În respectul ce-i purtăm noi, marinarii militari, avem în garnizoana Tulcea o Capelă militară cu hramul „Nașterea Maicii Domnului” în care slujește preotul militar Dumitru Torino. Sfintirea bisericii militare s-a făcut în anul 2000 de către P.S. IOAN, episcop al Covasnei și Harghitei, la ea participând și șeful Statului Major al Forțelor

Navale, viceamiral dr. Traian Atanasiu, alături de oficialitățile locale, cadrele militare și familiile acestora. Prilej de înălțare a sufletului este această zi în care marinarii militari o cinstesc cu adevărat pe Maica Luminii, ei sperând la veghe permanentă a „El” asupra lor atunci când se află pe întinsul apelor, dar și pe căile vietii.

14 septembrie – Înălțarea Sfintei Cruci. Simbolistica Crucii este esențială în istoria omenirii. Crucea spală păcatele și devine simbolul și forța credinței. Din mijloc de tortură rușinos, răstignirea tâlhărilor devine mântuitoare pentru noi. Ca o dovdă a înțelegerei rolului răstignirii Mântuitorului Hristos pentru noi,

amintim câteva simboluri: **Crucea Roșie** - „crucea săngelui” pe care acei minunați medici o poartă și care de multe ori ne redau vieții; **Crucea verde** – „crucea leacurilor” în care farmaciștii ne întăresc trupul; **Crucea neagră pe fond alb a ordinului militar Mihai Viteazu** – aşa și știut poporul nostru să-și prețuiască eroii, cei mai vîțeji dintre viteji. Indiferent de culoarea crucii, ziua de 14 septembrie ne amintește că ea are menirea înălțării și mântuirii omului.

Iopdiacon MM cls.1 Soare BONEA
student Teologie Pastorală



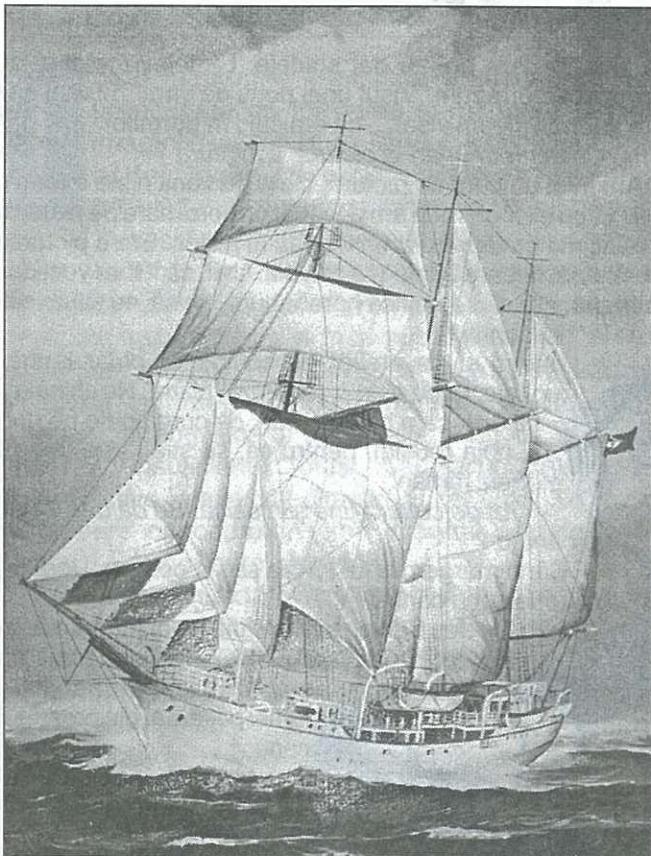
Muzeul Marinei Române a organizat joi, 30 august, adunarea festivă cu tema „**Noi, MIRCEA și Atlanticul - 25**” prilejuită de împlinirea a 25 de ani de la revenirea în țară a navei-școală **MIRCEA** din cel mai lung și complex marș de instrucție pe care l-a executat: traversarea Oceanului Atlantic și participarea la manifestările ocasionate de sărbătorirea bicentenarului SUA.

Evenimentul a fost marcat prin vernisarea unei expoziții fotodocumentare și evocarea recordurilor și a semnificației acestui periplu prin proiectarea unui set de diapoziitive care au fost comentate de comandorul (r) Eugen Ispas, comandantul navei-școală pe timpul marșului respectiv. (C.S.)



RESPIRAȚIA SPIRITUALĂ A MĂRII

Evozări pe pânze



Mariana PĂVĂLOIU

Mangalia trăiește de aproape jumătate de veac sub semnul Marinei Militare: portul, șantierul naval, cercul militar și, nu în ultimul rând, oamenii.

Orașul respiră și aspiră la o viață cultural-artistică proprie de bună calitate. Un superb muzeu de arheologie aduce în atenția vizitatorului înfloritoarea cetate calliană, aflată o parte în preajmă, iar cealaltă în zona imersă.

De la o vreme, Mangalia adună artiști – pe plasticieni în tabere de creație și expoziții, pe lirici și dramaturgi în festivaluri, orânduite de o primărie bine gospodărită. De ziua patroanei lor, Sfânta Marie Mare, marinarii au primit un dar de suflet aparte, oferit de către un coleg de breaslă. Domnul comandor Ovidiu Ionescu, profesor la Academia Navală „Mircea cel Bătrân“, a adus recentele sale creații și nu puține – 60 de lucrări, uleiuri pe pânză – constituindu-le într-o expoziție. Sunt redate, cu migală și pricopere de profesionist nave ce au fost: pânzare, săci, corabie „MARITA“, canonierele „FULGERUL“ și „GRIVITA“, bricul „MIRCEA“, crucișatorul „ELISABETA“, distrugătoarele tip „M“ și „R“, dragoarele de bază și altele.

Nava-școală „MIRCEA“, iubire „de la tinerețe până la bătrânețe“, naște melancolice aducerî aminte de vremea când acesta pornea cu velele întinse spre porturi străine.

Privindu-l, marinul, aflat cândva la bordul lui ca ofițer, maistru, elev ori militar în termen, își amintește când au

fost împreună la Palermo, la Toulon, la Brest, la Valetta, la Amsterdam, ori în America sau când au plutit lin pe Tamisa cea cețoasă. Și ochiul și inima se umplu de bucuria unei întâlniri apropiate, mult așteptată.

Semeț, cu aripile larg deschise, înmuite-n speranță, Albatrosul ne promite că va veni în curând acasă, la Constanța, mulțumind tuturor celor care, în cei șapte ani de absență, nu l-au uitat. Se numără printre aceștia și domnul comandor Ovidiu Ionescu, omul care, în ultimii ani, l-a evocat pe pânză de nenumărate ori.

LANSARE DE CARTE LA CERCUL MILITAR CONSTANȚA

„ÎNTOARCEREA CĂTRE SINE“
de comandor (r) IOAN ROMAN

Este un roman-fluviu – 428 pag. – apărut recent la editura EX PONTO; odisee dublă a unor familii – una din Rostov pe Don, alta din Italia – desfășurată pe parcursul catorva decenii în cele două părți ale cărții: „OLGA“ și „PIPPO“.

Cu o scriere fluentă, coerentă, naratiune clasică, cartea se citește cu mare placere, iar personajele rămân în memorie. Este o carte de excepție, scrisă în stil clasic de un om care știe să scrie frumos, cu dialoguri și scene cinematografice, cu un farmec care captivează cititorul de la prima pârñă la ultima pagină!

Lansarea romanului a avut loc într-un august fierbinte, în cadrul „Lunii spiritualității marinărești“. În ambientul deosebit al sălii de concerte de la Cercul Militar, publicul numeros – scriitori, prieteni, colegi „mirciști“ (!) ai autorului, gazetari, ofițeri – a aplaudat cu sinceritate prezentarea făcută de profesorul Geo Vlad – secretarul cenaclului „M. Sadoveanu“, profesorul Ion Popișteanu – directorul Ed. EX PONTO și scriitorul Ovidiu Dunăreanu – redactorul șef adjunct la revista „TOMIS“, dar și „voicile din public“ ale scriitorilor Costache Tudor (director al revistei „AGORA“), colonelul Vasile Mizdrea, Dumitru Miu, inginerul D. Covacev și alții care au subliniat saltul calitativ al recentului volum față de cel anterior. De citit neapărat!

A fost o seară excepțională – în spațiu spiritual tomitan – oferită de un ofiter al armatei române!

Prof. Geo VLAD



Înтоarcerea către sine



CULTURA ÎN ARMATĂ, ÎNCOTRO ?

(Interview cu soldatul conf. dr. INOCENTE PĂRUJALĂ, militar în termen)

Cultura în armată este o linie fierbinte, care gângurește "Sunt singură... la-mă cu tine... Poți să-mi faci ce vrei, numai să mă iei..." În armată, evident. Pentru a cunoaște în ce măsură mai există activitate culturală în armată, î-am solicitat un interviu domnului soldat Părujala, care ne va spune tot adevărul, chiar de ne zburăște părul, pentru că militarul stă în armată 24 de ore din 24. Așadar...

- Cum stăm cu cultura în armată ?

- Cu cultura ? Cucu. Cum stăm ? Stăm bine, mai bine de zece ani stăm. Cultura în armată, încotro ? Că doar nu în Cotro... ceni. În unitatea unde îmi satisfac eu serviciul militar și pe unii țeși, când mai aduc ceva la întoarcerea din permisie, se face cultură. Nu că aşa mi-a ordonat comandantul de pluton să declar, ci pentru că, într-adevăr, multe activități au conotații culturale.

- La concret, dacă se poate...

- La început a fost greu. Zicea sergentul angajat: "Vrei cultură, soldat ? Culcat !" Acum se face cultură. Nu demult,

chiar am pus în scenă, la clubul unității (care, între timp, s-a desființat) două piese grele. Un tun de calibră 76,2 mm și-un piedestal pentru cor. Da, cor, nu vă mirați. Vine comandantul, ne salută și noi rostim, în cor: "Să trăiți !". Nici nu-și dă seama ce-i dorim, de fapt... Am vrut să montăm mai multe piese de teatru, dar mai mult l-am montat pe șef, împotriva inițiativelor noastre. Totuși, "Să-i îmbrăcăm pe cei goi" s-a jucat, la depozitul echipament, doar că era depășită. A fost, cu acestea, un spectacol de... încercat să punem în "Isolda", cu titlul modificat: "Isolda mică". N-a mers. Am avansat dramatiza romanul "Desculț", în varianta "Desculț, dar cult" și n-a fost de acord plutonierul de companie, care ne-a repezit: "Ce, nu v-am dat bocanci ? Ce dacă n-au tâlpi ? Numai bine că n-aveți ce roade !"

Am propus piesa "Zbor deasupra unui cuib de cuci", dar s-a interpretat, la modul că ne-am referi la Academia de Înalte Studii Militare, de unde toți ofițerii ies cu cuci în piept. Și filme ne-au adus în unitate. Spre exemplu, "Un cartof, doi cartofi", dar nu l-am văzut, pentru că eram în grupa de curățat cartofi, la bucătărie. Nici filmul de desen animat "Ali Baba și cei 40 de hoți" n-a mai rulat, pe motiv de "Tigareta II".

Ali nu era de găsit, baba și-a rupt laba, iar cei 40 de hoți nu se constituiau într-un eșalon reprezentativ, la cății hoți sunt acum, peste tot...

Cât despre "Oameni și șoareci", s-a jucat la depozitul unității, unde ne-a adunat subofițerul bucătar. Am jucat cu toții în această piesă, dar oameni erau mai puțini. Caporalul Beteagă a avut ideea să jucăm "Opera de trei parale", chiar

în ziua în care ne-au dat soldele. La televizor ni s-a ordonat să urmărim "Visul unei nopti de vară", numai că am adormit și-am visat... că era cald în dormitor.

- Ceva preocupări în pictură, sculptură ?

- Am avut un cerc de pictură, când au venit niște experți NATO, cu elicopterul și am desenat un cerc mare pe platoul din incinta unității, cu un "H" uriaș în mijloc. Era o pictură abstractă, fiecare înțelegea ce voia. Unii, că "H" ar veni de la hrana, alții că semnifică harababura... Însă eu știam că e de la "helicopter".

Aveam și un atelier de sculptură, chiar lângă unitate, unde este o carieră de piatră. Ne chinuim să dislocăm blocuri mari, de curg apele pe noi și abia reușim, pentru că, se știe, "apa trece, pietrele rămân".

- Tot de cultură ține și muzica. Se dă des tonul la cântec ?

- Când mergem la instrucție sau la poligon. Uneori, chiar ieșe cu cântec.

De două ori pe săptămână ne cântă, la masa de prânz, formațiile "Sarmalele reci" și "Phoenix", așteptând să renască în farfurii pasărea, din propria-i cenușă...

Au mai fost câteva interpretări în unitate, în sensul că s-au interpretat greșit. Spre exemplu, cântecul "Mocirita cu trei foi" nu se referea la foi de drum pentru permisie, ci foi de cort pentru aplicație. S-a interzis și "Treceți, batalioane române, Carpații", tot din cauza "Tigaretei II". Cum să treci atâtea baxuri de "Carpații", fără să știe comandantul ? Iar romântă "Am iubit doi ochi albaștri" a fost privită cu rezerve de respectivul ofițer din unitatea noastră. Nici instrumente nu mai avem, să batem toba, să fluerăm – chiar și a pagubă, să frecăm arcuțul pe coarde de vioară, să tragem clapa la pian sau să ne cânte bucătăreasa la saxofon...

- Alte preocupări de ordin cultural...

- Avem fel de fel de talente în unitate. Bucătarul șef e un bun iluzionist. Ne aduce marmită cu mâncare și, când o scoate, rostește "Uite carne, nu e carne !" Comandantul de companie încearcă să practice yoga, că dimineața, la raport, rostește: "O să veți voi învoire când o să-mi văd eu ceafa !"

Se preconizează și excursii turistice. Fetele de la liceul din apropierea unității au vrut să vină să ne ia la "Vârful cu dor". Le-am spus să vină dimineață, în dormitor.

Când a auzit că se preconizează o excursie la Peștera muierii, soldatul Pamfnutie, care-i căsătorit, primul să-a oferit, zicând că de două luni n-a mai fost la peștera muierii sale... Cam asta este, în principiu, activitatea culturală de la noi, din armată.

- Deci, înțeleg că se face cultură în armată !

- Fugi, domnule, de-aici !

Ananie GAGNIUC

OASPEȚI AI FORȚELOR NAVALE



În perioada 20-22 august a.c., s-a desfășurat la Constanța vizita navei americane „LA SALLE”, nava comandant a Flotei a VI-a din Marea Mediterană. Principalul obiectiv al vizitei a fost consolidarea parteneriatului între forțele navale ale celor două state, materializat prin discuțiile bilaterale care au avut loc între viceamiralul dr. Traian Atanasiu, șeful Statului Major al Forțelor Navale, și viceamiralul Gregory G. Johnson, comandantul Flotei a VI-a, prezent la bordul navei. În programul vizitei au fost incluse următoarele activități: primirea delegației la Statul Major al Forțelor Navale, vizitarea casei „SPERANȚA” și a unor obiective turistice din Constanța și de pe litoral și susținerea unui concert de către orchestra de la bordul navei. (M.C.)



În perioada 10-12 august a.c., în portul militar Constanța s-au aflat navele școală ucrainene „NOVA KAHOVKA” și „SMILA”, având la bord ofițeri și studenți ai Institutului de Marină „P. S. NAKHIMOV” din Sevastopol. Delegația, condusă de contraamiralul V. Kolianov, rectorul institutului naval ucrainean, a vizitat Academia Navală „Mircea cel Bătrân” unde a fost primită de către contraamiral de flotilă dr. Gheorghe Marin, comandantul instituției. (M.P.)



În perioada 4-6 septembrie a.c. s-a aflat la Constanța șeful Statului Major al Marinei Militare a Ucrainei, viceamiral Mihailo Bronislavovici Ejeli, care a fost primit de șeful Statului Major al Forțelor Navale, viceamiral dr. Traian Atanasiu. Oaspețele a vizitat nave ale Flotei Maritime, Centrul de Scafandri și Flotila de Dunăre. (F.B.)



În perioada 28-30 august a.c., la Constanța a avut loc vizita unei delegații conduse de șeful Statului Major al Marinei Militare a Germaniei,

viceamiral Feldt Lutz. Vizita a avut ca scop identificarea posibilităților de cooperare între forțele navale ale celor două țări, precum și un schimb de experiență privind procesul de reformă instituțională. La ședința de lucru, la care a participat șeful Statului Major al Forțelor Navale, viceamiral dr. Traian Atanasiu, au fost abordate problemele specifice legate de realizarea interoperabilității și compatibilității cu structurile NATO. Delegația germană a vizitat Centrul de Scafandri, fregata Mărăști și obiective turistice din Constanța. (M.C.)



În perioada 7-12 septembrie a.c. fregata „MONT CALM” (D 642) aparținând marinei militare franceze a efectuat o vizită la Constanța. O delegație formată din 4 ofițeri, printre care comandanțul navei, comandor Bruno Nielly, și însoțită de atașatul militar al Franței la București, locotenent-colonel Ernest Segura, a fost primită la Statul Major al Forțelor Navale, Prefectura și Primăria Constanța. S-au efectuat vizite la Monumentul Eroilor Francezi din Cimitirul Central, Muzeul Marinei Române, Flotila 2 Mangalia, Centrul de Scafandri, la bordul fregatei MĂRĂȘEȘTI precum și la obiective turistice de pe litoral. Nava are următoarele caracteristici: lungime - 139 m, lățime - 14 m, pescăj - 5,8 m, deplasament - 4.500 tone. Are ambarcat la bord un elicopter WG 13 LYNX. Echipajul este format din 21 ofițeri, 146 subofițeri și 65 marinari. (F.B.)



Facultatea de comandă și stat major din cadrul Academiei Navale „Mircea cel Bătrân” a fost, în perioada 6 – 10 august a.c., gazda Cursului de pregătire întrunită a ofițerilor cu funcții de conducere din Statul Major General, Statul Major al Forțelor Terestre și Statul Major al Forțelor Aeriene (CURS JOINT). (M.P.)

O delegație a Senatului S.U.A., însoțită de ministrul apărării naționale și șeful Statului Major al Forțelor Navale, a efectuat o vizită de informare la divizia Nave Purtătoare de Rachete, pe 11 august a.c. Unitatea de nave a organizat și executat un exercițiu naval, conform standardelor NATO, sub comanda contraamiralului de flotilă Constantin Nasua. Exercițiul a cuprins: verificarea comunicațiilor între nave; apărarea navelor împotriva țintelor aeriene; descoperirea, identificarea și interceptarea țintelor navale; executarea unui exercițiu de tip PASSEX în conformitate cu documentele specifice de tip EXTAC. Echipajele au executat în condiții foarte bune toate activitățile corespunzătoare momentelor tactice create la bord. (M.P.)



MARŞUL DE INSTRUCȚIE AL NAVEI - ȘCOALA "CONSTANȚA"

- 4 iunie - 11 august 2001.

